PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXVIII Nr. 7902 | Sîmbătă 30 noiembrie 1968 | 6 PAGINI — 30 BANI

ȘEDINȚA JUBILIARĂ A MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

Deputații marelui sfat al țării s-au întrunit vineri dimineața la Palatul Republicii Socialiste România în cadrul actualei sesiuni a Marii Adunări Naționale, într-o ședință jubiliară consacrată sărbătoririi semicentenarului unirii Transilvaniei cu România.

Prin reprezentanții săi țara întreagă cinstește pe toți aceia care au înscris o pagină de aur în istoria României, înfăptuind statul național unitar român. Ședința jubiliară a Marii Adunări Naționale are loc sub semnul înaltei prețuiri pe care conducerea partidului și statului o acordă tradițiilor patriotice și revoluționare ale poporului, al dragostei și respectului față de moștenirea progresistă a înaintașilor.

În sala palatului domnește o atmosferă sărbătorească. Fundalul marii scene este dominat de stema Republicii Socialiste România, încadrată de datele festive „1918—1968 — 50 de ani de la unirea Transilvaniei cu România", de drapele tricolore și roșii.

Sînt prezenți, la jubiliara întîlnire, alături de reprezentanții aleși ai națiunii, numeroși invitați: membri ai C.C. al P.C.R. și ai guvernului, membri ai Consiliului Național Român Central și delegați la Adunarea Națională de la Alba Iulia, din 1 decembrie 1918, veterani ai mișcării muncitorești, reprezentanți ai tuturor județelor țării. Participă conducători ai instituțiilor centrale și organizațiilor obștești, reprezentanți ai vieții științifice și culturale, generali și ofițeri superiori, șefi ai cultelor, oameni ai muncii din întreprinderile și instituțiile bucureștene.

În sală se află șefi ai misiunilor diplomatice acreditați la București, atașați militari, ziariști români și corespondenți ai presei străine.

Ora 10. — Întreaga asistență întîmpină cu puternice aplauze sosirea conducătorilor partidului și statului.

În tribunele oficiale iau loc tovarășii: Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Emil Bodnaraș, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Florian Dănălache, Constantin Drăgan, Janos Fazekas, Leonte Răutu, Vasile Vîlcu, Iosif Banc, Petre Blajovici, Emil Drăgănescu, Mihai Gere, Petre Lupu, Manea Mănescu, Dumitru Popa, Dumitru Popescu, Gheorghe Stoica, Mihai Dalea, Vasile Patilineț.

Au luat loc, de asemenea, tovarășii Constanța Crăciun, Ștefan Peterfi, vicepreședinți ai Consiliului de Stat, Constantin Stătescu, secretar, și membri ai Consiliului de Stat.

Deschizînd ședința jubiliară, tovarășul Ștefan Voitec, președintele Marii Adunări Naționale, a spus:

Exprimăm cu acest prilej omagiul profund și prinosul recunoștinței noastre tuturor acelora care prin lupta și jertfa lor au pregătit Unirea, tuturor acelora care prin hotărîrea lor unanimă, expresia voinței întregului popor, au înfăptuit la Alba Iulia la 1 decembrie 1918 actul istoric care stă la baza făuririi statului național român unitar.

În numele Marii Adunări Naționale, tovarășul Ștefan Voitec a transmis un călduros salut membrilor Consiliului Național Român Central și celorlalți delegați la Adunarea Națională de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918, veteranilor mișcării muncitorești, repre-

(Continuare în pag. a IV-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

la ședința jubiliară a Marii Adunări Naționale consacrată sărbătoririi semicentenarului unirii Transilvaniei cu România

Stimați tovarăși deputați,

Ședința jubiliară a Marii Adunări Naționale este consacrată aniversării semicentenarului unirii Transilvaniei cu România — eveniment istoric de importanță crucială în viața poporului nostru, care a dus la realizarea statului național unitar român și a deschis calea dezvoltării unitare a națiunii noastre. **(aplauze).** Permiteți-mi, stimați tovarăși, să adresez, cu prilejul acestei mari sărbători naționale, în numele forumului suprem al țării — Marea Adunare Națională — în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român și al guvernului, tuturor oamenilor muncii din țara noastră — muncitori, țărani, intelectuali, bărbați și femei, tineri și vîrstnici, români, maghiari, germani și de alte naționalități — cele mai călduroase felicitări. **(aplauze puternice).**

Încununare a aspirațiilor de veacuri ale poporului nostru pentru eliberare națională, rezultat al luptei duse de cele mai înaintate forțe social-politice ale vremii — în cadrul cărora rolul hotărîtor l-au avut masele populare — unirea din 1918 a reprezentat o adevărată piatră de hotar în dezvoltarea României moderne.

Unirea Transilvaniei cu țara a deschis calea spre dezvoltarea națiunii, a creat cadrul propice pentru o mai accentuată evoluție a economiei, științei și culturii, pentru intensificarea mișcării revoluționare a clasei noastre muncitoare, a activității tuturor forțelor progresiste ale societății.

Condițiile pentru înflorirea impetuoasă a națiunii noastre, pentru descătușarea energiilor creatoare ale întregului popor și înfăptuirea năzuințelor de progres ale maselor s-au realizat însă abia după eliberarea patriei de sub jugul fascist, în epoca glorioasă a edificării orînduirii noi, socialiste, cînd clasa muncitoare în alianță cu țărănimea muncitoare a cucerit puterea în stat, cînd a fost desființată exploatarea omului de către om și lichidate clasele exploatatoare, iar poporul a devenit stăpîn deplin al destinelor sale. **(aplauze).** Socialismul a realizat idealurile de libertate socială și națională pentru care au luptat înaintașii cei mai luminați, a înfăptuit pentru prima oară unitatea social-politică a poporului. Națiunea noastră socialistă, liberă și independentă, aniversează semicentenarul unirii Transilvaniei cu România în condițiile în care întregul nostru popor își consacră, cu avînt nestăvilit, forțele înfăptuirii mărețului program elaborat de Congresul al IX-lea pentru desăvîrșirea construcției socialiste, pentru ridicarea patriei pe noi culmi de civilizație și progres. **(aplauze puternice).**

Stimați tovarăși,

Înfăptuirea unirii este rezultatul dezvoltării istorice obiective a țărilor românești, al luptei maselor largi, a întregului nostru popor. Istoria poporului român este străbătută, ca un fir roșu, de lupta împotriva cotropitorilor, pentru eliberare națională și socială.

Condițiile în care și-a dus existența și s-a dezvoltat poporul nostru în această parte a lumii au fost deosebit de vitrege. El a trebuit să reziste de-a lungul secolelor în fața a nenumărate furtuni, să țină piept popoarelor migratoare, să înfrunte atacurile marilor imperii vecine care rîvneau la bogățiile sale și urmăreau să-l îngenuncheze. Dar, în pofida împrejurărilor neînchipuit de grele în care a trăit, a tuturor vicisitudinilor istoriei, poporul român a rămas neclintit, păstrîndu-și ființa națională, muncind cu dîrzenie pentru dezvoltarea sa economică, socială, culturală, pentru progres și civilizație. **(vii aplauze).**

Este știut că în condițiile orînduirii feudale — a cărei caracteristică era fărîmițarea statală — și pe teritoriul țării noastre s-au constituit nuclee administrativ-politice diferite: Țara Românească, Moldova, Transilvania. Cu toate acestea, datorită omogenității structurii economice, sociale și culturale a întregului teritoriu locuit de români, limbii unitare, precum și puternicei conștiințe a originii comune a locuitorilor, între cele trei state s-au dezvoltat permanent contacte și legături multilaterale intense. Necontenit au avut loc schimburi de bunuri materiale, o puternică circulație de idei, de opere de cultură și artă și, mai presus de orice, s-a închegat conștiința necesității luptei unite împotriva cotropitorilor, a dușmanilor comuni.

Este cunoscută eroica rezistență opusă de poporul nostru sub steagul unor mari domnitori și conducători de oști ca Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare, Iancu de Hunedoara, Vlad Țepeș și alții, împotriva dominației otomane, pentru apărarea gliei strămoșești, rezistență care a impus respect dușmanilor și prețuire prietenilor.

Un eveniment memorabil în istoria poporului nostru este unirea vremelnică a Țării Românești, Moldovei și Transilvaniei într-un stat feudal centralizat, sub conducerea marelui voievod Mihai Viteazul. Unirea de la Alba Iulia din 1600 s-a înscris pentru totdeauna, cu litere de aur, în hronicul țării, acest act devenind un simbol strălucit, însuflețitor pentru toate generațiile care au aspirat spre constituirea statului unic național. **(aplauze puternice).**

Lupta maselor populare împotriva asupririi și împilării, pentru libertate socială și

națională, s-a desfășurat de-a lungul secolelor în toate țările române. Istoria mișcărilor sociale din Transilvania înscrie, astfel, la loc de frunte marile lupte țărănești de la Bobîlna, puternicele răscoale conduse de Gheorghe Doja, de Horia, Cloșca și Crișan și atîtea alte acțiuni eroice care au zguduit orînduirea feudală, care au ținut vie flacăra spiritului de luptă în conștiința maselor largi populare. Alături de români, în aceste bătălii sociale s-au ridicat și oameni ai muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare, populațiile așezate în decursul veacurilor pe meleagurile acestei țări și care au trăit, muncit și luptat în unitate și frăție cu poporul român. Viața a demonstrat fără putință de tăgadă că românii, maghiarii, germanii și celelalte naționalități conlocuitoare au putut face față greutăților timpurilor, au putut învinge în lupta împotriva exploatatorilor și asupritorilor, au putut păși pe drumul progresului, numai muncind și luptînd alături, înfrățiți. **(aplauze puternice).**

Istoria frămîntată de bătălii necurmate împotriva cotropitorilor, războaiele de apărare împotriva atacurilor puterilor asupritoare străine, duse pe teritoriul patriei, s-au soldat cu distrugerea a nenumărate valori materiale și spirituale, au frînat pentru multă vreme dezvoltarea forțelor de producție, progresul societății noastre, determinînd rămînerea în urmă a statelor românești față de țările din centrul și apusul continentului. Acolo procesul de dezvoltare a națiunilor, de închegare a statelor naționale s-a înfăptuit cu mult înainte, societatea a putut avansa mai iute, orînduirea feudală s-a destrămat mai rapid, deschizînd drum relațiilor de producție capitaliste, progresului economic și cultural.

În timp ce o mare parte a avuției poporului nostru încăpea pe mîinile exploatatorilor și asupritorilor străini, iar țara era secătuită, zbătîndu-se în lipsuri și sărăcie, statele occidentale, pornite pe drumul capitalismului, își dezvoltau industria, își clădeau puternice lăcașuri de cultură și știință, mergeau hotărît pe drumul civilizației. Istoria României a confirmat cu putere concluzia științifică, marxist-leninistă, că dominația străină, stîrbirea sau pierderea suveranității și independenței naționale afectează grav dezvoltarea popoarelor, evoluția societății omenești, aduc imense prejudicii intereselor vitale ale maselor. Totodată ea pune în evidență adevărul fundamental că jugul asupririi străine poate frîna pentru un timp, poate întîrzia evoluția unui popor, dar nu-l poate împiedica să își realizeze aspirațiile de libertate, unitate și progres, nu poate anihila acțiunea legilor nezdruncinate ale dezvoltării sociale — dacă acel popor este hotărît să trăiască liber. **(aplauze puternice, îndelung repetate).**

Eliberarea națională a poporului român, înfăptuirea unor importante sarcini statale s-au impus, în special încă din secolul trecut, ca o problemă majoră a zilei, ca o necesitate imperioasă a însăși dezvoltarea societății, ca o condiție indispensabilă de care depindea înscrierea poporului român pe orbita progresului, alături de țările avansate ale Europei.

Aspirațiile poporului român spre unire au fost exprimate cu deosebită pregnanță în cursul revoluției de la 1848, care a izbucnit aproape simultan în cele trei țări române fiind însuflețită de aceleași idealuri și revendicări. Înscriind pe steagul ei lozinca înlăturării feudalismului, a făuririi unității naționale și a cuceririi independenței, revoluția de la 1848 a dezvoltat și mai puternic conștiința de sine a poporului român, hotărîrea locuitorilor țărilor române de a realiza unitatea națională în cadrul frontierelor aceluiași stat. Marele patriot Nicolae Bălcescu sublinia că „odată înfăptuită această revoluție, ne mai rămîneau de făcut alte două revoluții: o revoluție **pentru unitatea națională, și mai tîrziu, pentru independența națională,** ca în felul acesta națiunea să reintre în posesia deplină a drepturilor sale naturale".*)

Primul și hotărîtorul pas spre unificare statală l-a constituit unirea Moldovei cu Țara Românească, în ianuarie 1859. Victorie remarcabilă a maselor de țărani, meșteșugari, lucrători și tîrgoveți, a cărturarilor progresiști și patrioți, Unirea Principatelor a reprezentat actul care a pus bazele statului național român modern. Ea a avut un puternic ecou și în Transilvania, întărind conștiința unității naționale a maselor populare din această provincie, stimulînd lupta lor pentru unire cu țara.

Unirea Principatelor, precum și reformele cu caracter burghezo-democratic care i-au urmat au creat condiții pentru accelerarea dezvoltării țării pe drumul capitalismului. Etapa nouă în care intrase societatea românească, nevoia de lărgire a pieței și de extindere a relațiilor de producție capitaliste impuneau și mai stringent unirea Transilvaniei cu România și cucerirea independenței de stat a întregului popor român.

Idealul independenței a fost realizat în cursul războiului din 1877 prin lupta eroică dusă de armata noastră, împreună cu ostașii ruși și patrioții bulgari. Participarea a numeroși voluntari transilvăneni înrolați sub drapelul românesc la războiul pentru cucerirea independenței a constituit o pagină impresionantă de solidaritate națională în realizarea uneia din cele mai de seamă năzuințe ale întregului nostru popor.

Dezvoltarea conștiinței naționale a căpătat un nou și puternic impuls după apariția pe scena socială a țării noastre a proletariatului, o dată cu închegarea și afirmarea în viața politică a mișcării muncitorești, socialiste. Încă din ultimele decenii ale secolului al XIX-lea, clasa muncitoare din România se manifestă tot mai pregnant drept forța socială capabilă să preia în mîinile sale steagul marilor idealuri ale celor ce muncesc, ale luptei pentru eliberare socială și națională, pentru formarea și consolidarea națiunii române, pentru înfăptuirea societății fără de exploatare. **(aplauze puternice).**

Mișcarea muncitorească, militanții socialiști din țara noastră au pornit în această luptă însuflețiți de principiul marxist al dreptului popoarelor la autodeterminare, la constituirea lor în state naționale de sine stătătoare.

La sfîrșitul secolului trecut și începutul secolului nostru, cu toate progresele obținute în înaintarea pe calea capitalismului, România continua să fie o țară slab dezvoltată din punct de vedere economic, cu o industrie restrînsă, cu o economie avînd un pronunțat caracter agrar. Această situație era determinată de menținerea unor puternice rămășițe feudale, precum și de politica monarhiei și claselor dominante care aserveau bogățiile țării monopolurilor străine, marilor puteri imperialiste. La rîndul ei, Transilvania, aflată sub domnia imperiului habsburgic, nu-și putea valorifica întregul potențial economic, se dezvolta unilateral, ca bază de materii prime pentru industria provinciilor centrale ale imperiului. Se poate spune deci că la începutul secolului al XX-lea România se afla în etapa inițială a dezvoltării sale industriale, în prima fază a capitalismului. Analiza obiectivă, științifică a nivelului de dezvoltare a forțelor de producție și a caracterului relațiilor de producție infirmă categoric opiniile, potrivit cărora în acea perioadă România s-ar fi aflat în stadiul capitalismului monopolist, ar fi fost un stat imperialist. România era ea însăși un hinterland al marilor puteri imperialiste, sursă de materii prime și piață de desfacere pentru monopolurile străine. La acestea se adăuga faptul că procesul de formare a statului național român nu era încă încheiat, că o însemnată parte a teritoriului țării se găsea sub stăpînire străină. Referindu-se la situația țării noastre și a altor țări est-europene în 1913, Lenin sublinia că sarcina istorică ce sta în fața popoarelor din această zonă era crearea statelor naționale unitare. „În toată Europa răsăriteană (Austria și Balcani) — spunea Lenin — și în Asia, adică în țările vecine cu Rusia, transformarea burghezo-democratică a statelor — care pretutindeni în lume a dus, într-o măsură mai mare sau mai mică, la crearea de state naționale independente sau de state formate din naționalități cît mai apropiate și înrudite între ele — nu a luat încă sfîrșit sau se află abia la început" *). Realizarea statului național unitar devenise, în preajma primului război mondial, o cerință imediată, o condiție primordială a mersului înainte al țării noastre pe plan economic și social.

Izbucnirea războiului mondial în 1914 a constituit un moment de răscruce în dezvoltarea socială și politică a statelor europene, un eveniment care a zguduit puternic rînduielile vechi, ascuțind la maximum contradicțiile sociale și naționale de pe continent, determinînd un puternic val al luptei popoarelor pentru eliberare socială și națională. După cum se știe, primul război mondial a avut un caracter imperialist, fiind rezultatul luptei marilor puteri pentru reîmpărțirea lumii, a imperiilor coloniale, a sferelor de influență, pentru cucerirea de noi teritorii și acaparare de surse de materii prime și piețe de desfacere. Declanșarea războiului a provocat o vie reacție de protest și împotrivire în rîndul maselor muncitoare din toate țările, care știau că această conflagrație mondială le va aduce uriașe suferințe și vărsări de sînge, că ea va fi suportată pînă la urmă de cei ce muncesc. La aceste mișcări antirăzboinice desfășurate de clasa muncitoare internațională au luat parte activă și muncitorimea, mișcarea socialistă din țara noastră. Prin puternice demonstrații și acțiuni greviste masele populare și-au exprimat opoziția față de intrarea României în război.

După cum se știe, timp de doi ani țara noastră a rămas în afara războiului, adoptînd o politică de neutralitate. Des-

*) „Gîndirea social-politică despre unire". — Editura Politică 1966 — pag. 49.

*) V. I. Lenin, Opere complete, vol. 23, Editura Politică, 1964, pag. 333.

(Continuare în pag. a II-a)

COMPLEX DE SERE LA ALMAJ

CRAIOVA (corespondentul „Scînteii"). — Recent, mai bine de un sfert din numărul cooperativelor agricole din județul Dolj s-au constituit într-o asociație pentru construcția unui complex de sere la Almaj, ce se va întinde pe 66 hectare. Amplasat în zona Işalnița, acest complex intercooperatist pentru cultura forțată a legumelor va primi energie termică și electrică de la termocentrala Craiova. Fiind în apropiere de stațiunea experimentală se creează condiții optime pentru colaborare cu specialiștii stațiunii în domeniul producției de legume. Cele 58 cooperative care își unesc eforturile pentru construirea și exploatarea noului obiectiv au început constituirea fondurilor necesare acestei investiții.

Primirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a mareșalului I. I. Iakubovski și a șefilor delegațiilor armatelor statelor participante la Tratatul de la Varșovia

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășii Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaraș și Vasile Patilineț, a primit vineri, 29 noiembrie a.c., pe mareșalul I. I. Iakubovski, comandantul suprem al Forțelor Armate Unite, general de armată S. M. Ștemenko, șeful de Stat Major al Forțelor Armate Unite, și șefii delegațiilor armatelor statelor participante la Tratatul de la Varșovia, care au luat parte la recenta consfătuire de la București.

La primire au participat tovarășii general-colonel Ion Ioniță, ministrul forțelor armate, general-colonel Ion Gheorghe, prim-adjunct al ministrului forțelor armate, șeful Marelui Stat Major.

Întrevederea s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenească.

Telegrame

Domnului NICOLAE CEAUȘESCU

Secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român
Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România
Președintele Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste
din Republica Socialistă România

BUCUREȘTI

Mult stimate domnule președinte,

Cu prilejul constituirii Frontului Unității Socialiste din Republica Socialistă România și alegerii dv. ca președinte al Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste, permiteți-mi să vă transmit, în numele Consiliului Național al Frontului Național al Germaniei Democrate și al meu personal, un cordial salut și cele mai calde felicitări. Noi sîntem convinși că constituirea Frontului Unității Socialiste reprezintă un important eveniment politic în viața socială a țării dv. și asigură o participare mai largă a întregului popor român la desăvîrșirea construcției socialiste. În speranța că între cele două mișcări populare din țările noastre se va dezvolta o bună colaborare, vă urăm noi succese dumneavoastră, domnule Președinte, Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste și tuturor oamenilor muncii din România.

Cu salutări cordiale,
Prof. dr. ERICH CORRENS
Președintele Consiliului Național al Frontului Național al Germaniei Democrate

Președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, a primit din partea președintelui Italiei, Giuseppe Saragat, o telegramă de răspuns în legătură cu calamitățile provocate de inundațiile din Nordul Italiei în care se spune:

„În numele meu și al poporului italian, vă rog, Excelență, să primiți expresia celor mai vii sentimente de gratitudine pentru solidaritatea manifestată cu ocazia calamităților care au lovit Italia".

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 1)

fășurarea evenimentelor, precum și presiunile exercitate asupra sa de marile puteri europene au determinat România să intre în anul 1916 în vîltoarea războiului de partea coaliției imperialiste anglo-franco-ruse, care promitea și satisfacerea revendicării unirii Transilvaniei cu țara. Astfel participarea țării noastre în război, alături de această coaliție a coincis cu dorința arzătoare a maselor largi populare de a realiza unirea cu Transilvania, făurirea statului român unitar.

Criza generală a capitalismului, declanșată în condițiile primului război mondial, a cunoscut o considerabilă agravare o dată cu victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie — eveniment de însemnătate istorică pentru destinele omenirii, care a inaugurat epoca revoluțiilor proletare, a eliberării naționale a popoarelor, a trecerii de la capitalism la socialism. **(aplauze puternice).** Constituirea primului stat muncitoresc-țărănesc pe a șasea parte a globului pămîntesc a creat o breșă adîncă în sistemul capitalist, a provocat un avînt fără precedent în mișcarea revoluționară a timpului, a dat un nou și puternic imbold popoarelor asuprite în lupta pentru scuturarea jugului străin. Ecoul Revoluției din Octombrie s-a făcut simțit cu intensitate și în țara noastră, în rîndul păturilor muncitoare, în cadrul mișcării socialiste, exprimîndu-se în mari demonstrații de solidaritate cu primul stat socialist, în participarea cu arma în mînă a militanților români la lupta pentru apărarea tinerei republici sovietice. **(vii aplauze).**

Ideile nobile proclamate de Revoluția din Octombrie și înscrise în „Declarația drepturilor popoarelor din Rusia" cu privire la „egalitatea și suveranitatea popoarelor", „dreptul popoarelor la autodeterminare liberă pînă la separare și formarea de state independente", „desființarea tuturor privilegiilor și a îngrădirilor naționale" au fost însușite cu entuziasm de popoarele care gemeau sub jugul asupririi imperiului habsburgic, au devenit un stindard de luptă pentru dezvoltarea lor liberă și independentă în cadrul unor state naționale proprii.

Victoria revoluției din Rusia și rezonanța sa în rîndul clasei muncitoare internaționale au reprezentat un factor puternic de accelerare a destrămării imperiului habsburgic; încă în 1916 Lenin considera că acesta poate fi calificat drept „o uniune șubredă a cîtorva clici de paraziți sociali" și că „lichidarea Austro-Ungariei nu reprezintă istoricește decît o continuare a destrămării Turciei, fiind, ca și aceasta, o necesitate a procesului istoric de dezvoltare" *). Această previziune s-a adeverit și, în cursul anului 1918, imperiul habsburgic s-a prăbușit sub loviturile luptei de eliberare națională a popoarelor asuprite, iar pe ruinele sale s-a creat Republica Cehoslovacă, a avut loc unirea într-un singur stat a regatului Serbiei cu Croația, Slovenia, Bosnia și Herțegovina, s-a refăcut statul independent polonez, Austria s-a transformat în republică, a luat naștere Republica Ungară independentă. Aceste transformări radicale petrecute în viața popoarelor Europei, deși au dus la crearea unor state burgheze, s-au înscris în istoria modernă ca procese cu caracter obiectiv, progresist, iar desfășurarea ulterioară a evenimentelor a dovedit viabilitatea formării statelor naționale ca urmare a destrămării imperiului habsburgic.

În mișcarea popoarelor europene pentru autodeterminare națională și scuturarea dominației străine, desfășurată în anul 1918 se încadrează și lupta maselor populare din România și Transilvania pentru eliberarea Transilvaniei de sub jugul habsburgic. Trăsătura distinctivă fundamentală a acestei lupte a fost largul ei caracter de masă, faptul că a antrenat muncitorimea, țărănimea, intelectualitatea, cercurile înaintate ale burgheziei, principalele clase și pături ale societății. În condițiile respective, burghezia, cu toate limitele sale politice, a jucat un rol pozitiv în lupta pentru unire, acționînd în sensul cerințelor obiective ale dezvoltării istorice, în spiritul intereselor și aspirațiilor maselor. Un rol deosebit de activ în mișcarea pentru unirea Transilvaniei cu România l-au jucat proletariatul, mișcarea muncitorească și socialistă. Despre aceasta vorbește însăși compoziția Consiliului Național format din șase reprezentanți ai Partidului Național și șase reprezentanți ai mișcării socialiste. Mișcarea muncitorească și socialistă și-a afirmat voința și hotărîrea în mod energic, prin puternice acțiuni greviste și demonstrații politice, prin crearea consiliilor muncitorești care au preluat conducerea unor centre transilvănene din mîinile autorităților habsburgice. Rolul clasei muncitoare s-a manifestat pregnant și prin influența pe care a exercitat-o asupra programului politic al unirii, în exprimarea revendicărilor cu caracter democratic, muncitoresc. Crearea consiliilor și gărzilor naționale în toate județele, orașele și comunele Transilvaniei, sutele de mii de semnături care au întărit mandatul încredințat delegaților la marea adunare de la Alba Iulia, participarea a peste 100 000 de oameni la această adunare dovedesc că unirea Transilvaniei cu România nu a fost actul cîtorva persoane sau grupuri izolate, ci opera întregului popor, a întregii noastre națiuni. **(aplauze puternice).**

Iată de ce nimeni, în afară de popor, nu poate pretinde că a înfăptuit unirea. **(aplauze puternice, îndelung repetate).** Analiza desfășurării evenimentelor demonstrează elocvent că formarea statului național unitar român nu este rezultatul unor înțelegeri încheiate la masa tratativelor, ci rodul luptei întregului popor, însuflețit de năzuința seculară a unității, de hotărîrea de a împlini visul pentru care au luptat și s-au jertfit atîtea generații de înaintași. Merită subliniat că pentru unire s-au pronunțat și numeroși reprezentanți ai naționalităților conlocuitoare. Cu toate că, după cum este știut, unele țări imperialiste doreau menținerea imperiului habsburgic, viața a dat peste cap planurile acestora, silindu-le să accepte realitatea creată prin voința unanimă a poporului român, ca și a celorlalte popoare asuprite. **(aplauze).** Tratatul de pace nu a făcut decît să consfințească situația de fapt, stabilită ca urmare a luptei maselor populare din România și Transilvania. **(aplauze îndelung repetate).**

În semn de cinstire a acestui eveniment din istoria poporului nostru, în întreaga țară au avut loc mari manifestări iar ieri a avut loc inaugurarea muzeului din Alba Iulia și dezvelirea statuii primului domnitor român, care a reunit în același stat, cu secole în urmă, întregul nostru popor. La aceste manifestări, la adunarea populară de la Alba Iulia, au participat și militanții pentru unire, care au jucat un rol de seamă în înfăptuirea actului de la 1 Decembrie 1918. Doresc să adresez veteranilor acestei glorioase lupte a poporului nostru, dintre care unii iau parte la această ședință jubiliară a Marii Adunări Naționale, un salut fierbinte, să le exprim sentimentele noastre de caldă recunoștință pentru aportul lor prețios la realizarea unuia din cele mai de seamă idealuri ale poporului român. **(aplauze puternice).**

Permiteți-mi, stimați tovarăși, ca de la această înaltă tribună să aduc, în numele partidului și statului, al generațiilor de astăzi ale constructorilor socialismului, un vibrant omagiu tuturor celor care de-a lungul timpului și-au închinat viața împlinirii nobilei aspirații de unitate a poporului român, maselor muncitoare și militanților sociali progresiști care în 1918 au reușit să înfăptuiască, prin voința, hotărîrea, bărbăția și tenacitatea lor, statul nostru național unitar, deschizînd calea spre închegarea și afirmarea națiunii noastre, spre zilele luminoase pe care le trăim astăzi. **(vii aplauze).**

Stimați tovarăși,

Cu toate că realizarea unității statale în 1918 a creat condiții pentru ridicarea nivelului de civilizație al țării, că în deceniile care au urmat economia și viața cultural-științifică din România au cunoscut o anumită dezvoltare, totuși, datorită faptului că la cîrma statului s-au aflat în continuare burghezia și moșierimea — care au folosit Unirea pentru consolidarea pozițiilor lor de clasă, pentru intensificarea exploatării celor ce muncesc — marile probleme ale progresului societății noastre, revendicările democratice înscrise de militanții din 1918 în Rezoluția de la Alba Iulia nu au putut fi rezolvate.

România a continuat să rămînă pînă la sfîrșitul celui de-al doilea război mondial o țară înapoiată din punct de vedere economic, cu un pronunțat caracter agrar, cu un nivel de viață scăzut al maselor muncitoare. Nesocotind interesele poporului, clasele stăpînitoare au vîndut bogățiile naționale marilor monopoluri străine, au subordonat țara politicii puterilor imperialiste. Ele nu numai că nu au trecut la „înfăptuirea desăvîrșită a unui regim curat democratic pe toate terenurile vieții politice" — așa cum se cerea în rezoluția de la Alba Iulia — dar, pe măsură ce și-au consolidat pozițiile, au restrîns libertățile democratice constituționale, au trecut la reprimarea sîngeroasă a luptei clasei muncitoare — așa cum s-a întîmplat la mai puțin de două săptămîni după Unire, la 13 Decembrie 1918.

Politica externă promovată între cele două războaie mondiale de cercurile conducătoare a purtat pecetea intereselor burgheziei și moșierimii. Astfel, participînd la intervenția puterilor imperialiste împotriva tinerei republici sovietice maghiare, reacțiunea română a răspuns chemării reacțiunii din Ungaria și a ajutat-o în înăbușirea revoluției proletare din țara vecină. E cunoscut însă că clasa noastră muncitoare, mișcarea revoluționară din România s-au ridicat hotărît împotriva acestei intervenții, condamnînd-o cu tărie, și au sprijinit activ revoluția proletară din Ungaria. **(aplauze).**

În rîndurile Regimentului Roșu Internațional, organizat la Budapesta, s-au înrolat numeroși militanți români, care au luptat cu eroism contra trupelor intervenționiste. Atît sprijinul acordat revoluționarilor maghiari, cît și lupta proletarilor și militanților socialiști români pentru apărarea statului sovietic reprezintă expresii vii ale spiritului profund internaționalist al clasei noastre muncitoare, a mișcării noastre revoluționare și progresiste, care după unirea țării au început să joace un rol din ce în ce mai important în viața politică a României. Formarea în 1921 a Partidului Comunist Român — detașament de avangardă a clasei noastre muncitoare — a ridicat pe o treaptă nouă mișcarea revoluționară din România, a dezvoltat conștiința de clasă a maselor muncitoare, rolul lor în lupta pentru transformarea revoluționară a societății românești. **(aplauze îndelung repetate).**

În perioada dintre cele două războaie mondiale, scena politică a țării a fost puternic dominată de mișcarea revoluționară a proletariatului care, în frunte cu partidul său comunist, a luptat neînfricat pentru drepturi și libertăți democratice, împotriva regimului burghezo-moșieresc, pentru realizarea aspirațiilor celor ce muncesc.

Întreaga epocă de la 1918 pînă la eliberarea de sub jugul fascist a fost jalonată de nenumărate bătălii de clasă purtate de oamenii muncii de la orașe și sate împotriva exploatării, a dominației capitalului străin, pentru dreptate socială și independență națională. În aceste aspre încleștări cu reacțiunea, clasa muncitoare s-a călit, și-a ridicat neîncetat nivelul de organizare, combativitate, spiritul său revoluționar.

Partidul comunist a înfățișat întregului popor perspectiva însuflețitoare a răsturnării de la putere a exploatatorilor, a transformării revoluționare a societății, a făuririi unei vieți mai bune și mai fericite pentru cei ce muncesc. El a reușit să mobilizeze în jurul programului politic și al stindardului său de luptă, masele largi muncitoare din România, forțele politice progresiste ale națiunii, conducînd cu curaj, cu fermitate și pricepere, lupta pentru răsturnarea regimului burghezo-moșieresc, pentru cucerirea puterii politice în stat de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea muncitoare. **(aplauze puternice).**

Unul din obiectivele de cea mai mare importanță ale activității politice a Partidului Comunist Român, în perioada dintre cele două războaie mondiale, a fost organizarea luptei forțelor democratice împotriva pericolului grav pe care îl reprezenta fascismul pentru destinele poporului român.

Comuniștii au desfășurat o intensă activitate împotriva propagandei antisovietice și a politicii de ostilitate promovată de cercurile cele mai reacționare ale burgheziei față de Uniunea Sovietică. Din inițiativa partidului au fost înființate organizații și publicații care au răspîndit în rîndul maselor adevărul despre realitățile vieții poporului sovietic, care s-au pronunțat pentru dezvoltarea legăturilor între cele două popoare. O serie de personalități politice marcante românești, dînd dovadă de realism și luciditate, au înțeles importanța deosebită pentru România a menținerii unor raporturi prietenești și de colaborare cu marea noastră vecină de la răsărit. Toate acestea au contribuit la crearea unei atmosfere politice care a favorizat stabilirea de relații diplomatice între România și Uniunea Sovietică. Trebuie remarcat că în anii 1935—1936 miniștrii de externe ai celor două țări, N. Titulescu și M. Litvinov, au dus discuții asupra unui proiect de tratat de asistență mutuală româno-sovietic. Desfășurarea evenimentelor politice între cele două războaie mondiale demonstrează că întotdeauna mișcarea revoluționară, forțele înaintate ale țării noastre s-au ridicat împotriva politicii antisovietice a cercurilor reacționare, nu s-au identificat cu această politică și au militat pentru prietenie, alianță și bună vecinătate cu Uniunea Sovietică, cu popoarele sovietice. **(aplauze puternice).**

În ajunul celui de-al doilea război mondial, în rîndul poporului român exista o puternică stare de spirit antifascistă, dar politica de trădare națională dusă de forțele politice reacționare, de înțelegere cu Garda de Fier — agentura hitleriștilor în România — precum și cursul nefavorabil pentru țara noastră al evenimentelor internaționale au aruncat România în brațele Germaniei naziste.

În aceste condiții, pentru a învrăjbi România și Ungaria, pentru a le putea domina și subordona intereselor lor politice, Germania hitleristă și Italia fascistă au pus la cale dictatul nedrept de la Viena, prin care partea de nord a Transilvaniei a fost ruptă din trupul țării noastre. În acele momente de grea încercare pentru poporul român, pentru destinul națiunii noastre, Partidul Comunist Român s-a ridicat în apărarea pămîntului patriei și împreună cu alte organizații democratice — în mod special doresc să subliniez poziția activă adoptată de organizația revoluționară a populației maghiare din România — Madosul — a organizat puternice manifestații populare, a lansat chemarea la luptă armată pentru apărarea integrității și suveranității naționale. **(aplauze puternice).**

În anii negri ai dictaturii militare-fasciste, răspunzînd voinței și sentimentelor poporului, manifestîndu-se ca cel mai consecvent și activ apărător al intereselor patriei, Partidul Comunist Român a unit în jurul său cele mai largi forțe democratice și patriotice, organizînd rezistența antifascistă și lupta maselor împotriva înrobirii țării imperialismului nazist, împotriva participării României la războiul antisovietic.

Unul din mărețele acte istorice ce vor rămîne nepieritoare în conștiința poporului român, acoperind pentru totdeauna de glorie partidul nostru comunist, a fost organizarea și înfăptuirea cu succes, în colaborare cu alte forțe politice, patriotice, a insurecției armate din august 1944, care a dus la eliberarea țării de sub jugul fascist, la ieșirea României din războiul antisovietic și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste. **(aplauze puternice).** Cot la cot cu Armata Sovietică — care a purtat pe umerii săi greul războiului antifascist, binemeritîndu-și pentru vitejia și spiritul său de jertfă recunoștința tuturor popoarelor — Armata Română a luptat eroic pentru eliberarea întregului teritoriu al țării, iar apoi pentru eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei, pînă la înfrîngerea definitivă a Germaniei hitleriste. Angajîndu-se cu toate forțele sale militare și economice în războiul antifascist, poporul român a adus o importantă contribuție materială și de sînge la înfrîngerea Germaniei fasciste. În focul luptelor duse în comun pentru victoria asupra fascismului s-a pecetluit prietenia frățească dintre ostașii români și sovietici, alianța trainică dintre România și Uniunea Sovietică. **(aplauze îndelung repetate).** De asemenea, în aceste lupte împotriva fascismului s-au pus bazele unor relații noi de prietenie între poporul român și popoarele maghiar și cehoslovac. **(aplauze puternice).**

Memorabilul act de la 23 August 1944 a deschis poporului nostru calea cuceririi libertății sociale, a realizării celor mai înalte aspirații ale celor ce muncesc, a victoriei revoluției socialiste și trecerii la construirea noii orînduiri. Sub conducerea partidului comunist, stegar neînfricat al intereselor naționale, România a înlăturat pentru totdeauna jugul dominației imperialiste, și-a cîștigat deplina independență de stat; poporul român, luîndu-și destinele în propriile mîini, își făurește liber și neatîrnat viața nouă, așa cum dorește — viața socialistă. **(aplauze puternice).** O dată cu răsturnarea claselor exploatatoare și cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea, s-a pus capăt pentru totdeauna inegalității sociale și naționale, a oricărei asupriri, s-a înfăptuit pentru prima oară principiul egalității în drepturi între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, s-a asigurat înflorirea nestînjenită a întregii națiuni. **(aplauze puternice).**

Stimați tovarăși deputați,

Sărbătorirea semicentenarului făuririi statului național unitar, evocarea luptei îndelungate a poporului român pentru emanciparea națională și socială ne dau prilejul să subliniem marile înfăptuiri dobîndite de masele populare în anii de după eliberare, grandioasele perspective ce se deschid în fața patriei în procesul dezvoltării sale pe drumul socialismului și comunismului. În acest sfert de veac, socialismul a repurtat în România victoria deplină și definitivă atît la orașe cît și la sate; structura socială și de clasă a țării s-a schimbat radical, forțele de producție au înregistrat o creștere considerabilă, au cunoscut o puternică înflorire știința, cultura, arta, învățămîntul, întreaga viață socială.

Marile probleme social-economice, care de mult se aflau în fața națiunii noastre, ca imperative majore ale progresului și propășirii, și-au găsit în acest timp o soluționare justă, corespunzător intereselor vitale ale întregului popor. A revenit astfel orînduirii noastre socialiste sarcina de a lichida înapoierea economică moștenită de la regimul burghezo-moșieresc, de a crea o industrie națională puternică și modernă, multilateral dezvoltată — baza progresului general al țării, a bunăstării maselor, a consolidării independenței și suveranității naționale. În toate domeniile vieții sociale se materializează evident efectele industrializării socialiste, care a imprimat un puternic dinamism întregii societăți, a determinat valorificarea intensă a potențialului material și uman al țării, creșterea rapidă a avuției naționale.

În anii puterii populare a fost rezolvată una din cele mai vechi și mai arzătoare probleme ale dezvoltării societății românești, care a frămîntat veacuri de-a rîndul masele țărănești — problema agrară. Prin înfăptuirea cooperativizării și dezvoltarea bazei tehnico-materiale, agricultura noastră socialistă a pășit pe drumul progresului neîntrerupt, asigurînd prod satisfăcînd cerințele de c opulației și nevoile econo d ridicarea continuă a v ănimii.

Dezvoltarea agriculturii, a celorlalte r ice, promovarea unei po ente de îmbunătățire a r oriale a forțelor de prod us decalajul care exista în velul de dezvoltare econo elor zone ale țării, creînd mai bune de viață și mun de pe întreg cuprinsul pa

Orînduirea stă a înlăturat, într-un scurt, o altă grea moștenir regim — înapoierea cultu de carte a milioane și r meni ai muncii. Prin dez i de învățămînt de toa asigurat accesul larg a enilor la comorile cultu condiții pentru instruire rații tinere — factor indis ogresului general al țăi forțelor de producție, a societăți.

Ca urmar rapide a economiei naț at largi posibilități pen tandardului de viață al po socialismului au crescut urile oamenilor muncii, ățit condițiile de locuit, s temul de ocrotire a săn — binefacerile civilizației unzînd tot mai mult în vi satelor patriei, în fiecare nilie.

Astăzi, R ă, în care și-au găsit împli nalte năzuințe și aspirații e numără printre statele nsată orînduire socială și imaginea unei țări în plin s de dezvoltare materială e manifestă ca forță acti emporană pentru progr . **(aplauze puternice).** ii noastre demonstrea zarea relațiilor socialiste toate sectoarele de act rea proprietății socialiste economie națională este condiția esențială a progresului societății socialiste, a trăiniciei noii orînduiri.

În procesul de edificare a socialismului în țara noastră s-a afirmat cu putere misiunea istorică a clasei muncitoare— principala forță socială în lupta pentru socialism — rolul ei conducător în societate, atît în producția materială cît și în viața social-politică. Construcția socialistă a pus în evidență marele potențial revoluționar al țărănimii — aliata de nădejde a clasei muncitoare — care a devenit o clasă nouă, omogenă, participantă activă la conducerea statului, a operei de edificare a noii orînduiri. Clădită pe baza celei mai avansate științe sociale, marxism-leninismul, aspirînd la încorporarea a tot ceea ce a făurit mai măreț gîndirea umană, societatea socialistă oferă oamenilor de știință și cultură un vast teren de manifestare creatoare; alături de clasa muncitoare și țărănime, în strînsă unitate cu toți oamenii muncii, intelectualitatea a adus și își aduce contribuția valoroasă la construcția economică și culturală a patriei, la edificarea socialismului.

Marile victorii obținute după eliberare în construcția socialistă, în dezvoltarea multilaterală a țării, în ridicarea nivelului de trai își au izvorul în uriașa activitate creatoare desfășurată de poporul român, în eroismul și abnegația cu care toți oamenii muncii din patria noastră, indiferent de naționalitate, au pornit la lupta pentru clădirea unui viitor luminos. Chezășia succesului a fost și este conducerea acestei opere vaste de către partidul comunist, politica sa științifică bazată pe aplicarea creatoare a ideilor fundamentale ale marxism-leninismului la situația concretă din România. **(aplauze prelungite).**

În organizarea și conducerea activității de construcție socialistă, partidul nostru a studiat permanent cu atenție și a folosit în mod creator bogata experiență dobîndită în transformarea revoluționară a societății de primul stat socialist, de celelalte țări socialiste frățești. Viața a demonstrat și demonstrează, și în cazul țării noastre, că succesul politicii de edificare a noii orînduiri depinde de capacitatea partidului de a asigura studierea și cunoașterea aprofundată a legilor obiective ale dezvoltării economice și sociale, de a lua măsurile cele mai potrivite pentru rezolvarea tuturor problemelor impuse de viață, de mersul înainte al societății. Aceasta asigură înfăptuirea principiilor generale ale socialismului potrivit condițiilor concrete și particularităților din fiecare țară. Atît absolutizarea cît și ignorarea legilor generale sau a condițiilor specifice, ca și preluarea mecanică a unor forme și metode de activitate proprii altor țări și altor etape, nu pot decît să prejudicieze construcției socialiste. Partidul nostru pornește de la premisa că socialismul se poate dezvolta și consolida numai dacă are rădăcinile adînc implîntate în realitățile țării, dacă se identifică cu aspirațiile fundamentale ale poporului, cu năzuințele sale de progres, de mai bine. **(aplauze îndelungate).**

Desigur, tovarăși, în procesul deosebit de complex al transformării revoluționare a întregii vieți economice și sociale, alături de succese, în țara noastră au existat și neajunsuri, greșeli, care au împietat asupra bunului mers al construcției socialiste. În eforturile pentru rezolvarea problemelor noi ce s-au ridicat după eliberare în fața partidului, nu o dată lipsa de experiență și-a spus cuvîntul; în același timp, trebuie arătat că multe din neajunsurile manifestate în construcția economică și socială, în organizarea vieții de stat nu au fost rezultatul unor condiții obiective, nu erau de neevitat. O parte din lipsuri s-au datorat insuficientei preocupări pentru studierea cerințelor vieții, încălcării sau nesocotirii legilor obiective, a unor principii ale orînduirii noastre socialiste. Examinînd exigent și obiectiv drumul parcurs, partidul nostru a criticat greșelile, abuzurile și ilegalitățile săvîrșite în trecut, văzînd în aceasta o condiție necesară pentru asigurarea mersului nostru înainte în toate domeniile vieții sociale. Partidul și statul au luat măsuri hotărîte pentru ca asemenea manifestări contrare intereselor societății, normelor vieții noastre socialiste, străine socialismului, să nu se mai repete, să fie evitate cu desăvîrșire, pentru totdeauna. **(aplauze puternice).**

Dezvăluirea curajoasă a lipsurilor, criticarea lor deschisă reprezintă o lege a dezvoltării societății noastre, un puternic factor stimulator al perfecționării și consolidării noii orînduiri. Analiza temeinică a laturilor negative ale activității din trecut nu numai că nu înseamnă subestimarea marilor realizări obținute în construirea noii orînduiri, ci, dimpotrivă, ne ajută să punem și mai bine în evidență aceste înfăptuiri, să găsim căile cele mai potrivite pentru continua lor dezvoltare.

Realitatea demonstrează că trăsătura fundamentală a epocii de construcție socialistă o constituie succesele remarcabile repurtate în dezvoltarea economiei, științei și culturii, în ridicarea nivelului de trai al maselor. Partidul și statul nostru, întregul popor acordă prețuirea cuvenită tuturor celor care în acești ani și-au adus contribuția la conducerea activității de construcție socialistă, la traducerea în viață a politicii partidului nostru. **(aplauze puternice).**

Un moment de importanță istorică în mersul înainte al construcției socialiste, în înflorirea patriei l-a constituit Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, care, prin ideile și hotărîrile sale, a dat un nou și puternic impuls inițiativei și energiilor creatoare ale întregului popor. Făcînd bilanțul realizărilor obținute în opera de edificare socialistă a țării, analizînd în mod aprofundat întreaga dezvoltare a societății românești în perioada de după eliberare, congresul a elaborat un amplu program de dezvoltare a forțelor de producție, de perfecționare a relațiilor socialiste, a întregii vieți economice și social-politice, inaugurînd o etapă nouă, superioară, a procesului de desăvîrșire a construcției socialiste în România. Hotărîrile congresului au generat un climat de puternică efervescență politică și de muncă în întreaga țară, au concentrat eforturile poporului spre înfăptuirea unor obiective de importanță covîrșitoare pentru progresul multilateral al patriei.

Realismul și caracterul mobilizator al hotărîrilor Congresului sînt confirmate prin îndeplinirea, an de an, cu succes, a prevederilor planului cincinal. În perioada 1966—1968 s-a realizat un ritm mediu anual de creștere a producției industriale de peste 12 la sută — față de 10,7 la sută cît s-a prevăzut în cincinal pentru acești trei ani; s-au construit și dat în funcțiune noi și importante obiective industriale — în siderurgie, construcția de mașini, chimie, în industria bunurilor de consum — care au sporit potențialul nostru economic, capacitatea industriei socialiste de a valorifica superior resursele țării, de a realiza o producție variată, cu un nivel tehnic și calitativ tot mai ridicat.

Se îndeplinesc, de asemenea, cu succes prevederile Congresului în domeniul agriculturii, obținîndu-se realizări de seamă în dezvoltarea bazei tehnico-materiale a agriculturii, în valorificarea tot mai intensă a marilor posibilități și avantaje ale agriculturii socialiste. În prezent agricultura noastră este capabilă să asigure recolte care să satisfacă necesitățile de aprovizionare a populației și a industriei chiar și în condiții climatice nefavorabile — așa cum a dovedit-o experiența acestui an. Înfăptuirea programului de irigații și alte amenajări funciare, creșterea gradului de mecanizare a lucrărilor agricole, asigurarea unor cantități sporite de îngrășăminte chimice vor consolida și mai mult agricultura socialistă, permițîndu-i să-și sporească contribuția la progresul general al economiei, să obțină recolte tot mai mari și mai stabile. Rezultatele obținute în industrie, agricultură, construcții și în celelalte ramuri economice ne întăresc convingerea că sarcinile cincinalului vor fi înfăptuite și chiar depășite, asigurîndu-se un nou și important pas înainte în dezvoltarea economiei naționale, în desăvîrșirea construcției socialismului în România. **(aplauze puternice).**

În perioada care a trecut de la Congresul al IX-lea, pe baza directivelor partidului și guvernului, s-a intensificat activitatea științifică și culturală, corespunzător cu cerințele dezvoltării societății; au fost adoptate măsuri pentru asigurarea unei legături mai strînse între știință și producție, pentru perfecționarea întregului sistem de învățămînt și generalizarea școlii de 10 ani; în atenția partidului și statului un loc de seamă au ocupat problemele îmbunătățirii asistenței medicale, ale organizării și modernizării rețelei de ocrotire a sănătății; ultimii ani au marcat, de asemenea, o importantă dezvoltare a creației artistice, literare, a activității editoriale, a muncii de răspîndire a cunoștințelor culturale în mase.

Pe baza hotărîrilor Congresului al IX-lea s-au obținut noi realizări în ridicarea nivelului de viață al poporului nostru; s-a asigurat creșterea salariilor a numeroase categorii de oameni ai muncii, ridicarea generală a salariilor mici, majorarea pensiilor și stabilirea unui nou sistem perfecționat de pensionare a salariaților, s-au introdus pensii pentru țăranii cooperatori; a continuat intens dezvoltarea construcției de locuințe, a crescut durata minimă a concediilor de odihnă, s-a îmbunătățit aprovizionarea populației cu produse de larg consum. În prezent este în curs de experimentare noul sistem de salarizare care, o dată cu sporirea salariilor, va contribui la o mai justă aplicare a principiului repartiției socialiste, prin remunerarea fiecăruia în funcție de cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii, de aportul concret la progresul general al societății; după cum se știe, experimentarea acestui sistem va continua și în 1969, generalizarea lui urmînd să se înfăptuiască pînă la sfîrșitul actualului cincinal.

Firește, mai avem încă multe de făcut pentru a asigura poporului nostru nivelul de viață și de civilizație pe care acesta și-l dorește și îl merită. Dispunem însă de toate condițiile ca, muncind cu hărnicie și elan, sporind continuu acumulările socialiste, să dezvoltăm necontenit economia națională, să îmbunătățim, pe această bază, condițiile de viață ale întregului popor. Partidul comunist este hotărît să facă totul pentru a asigura ca omul epocii socialiste să simtă din plin binefacerile socialismului. **(aplauze puternice, îndelung repetate).** Ne gîndim, tovarăși, să facem astfel încît constructorii socialismului să simtă ei înșiși ce este socialismul și să nu trăiască numai cu gîndul că în România vom avea cîndva socialism; trebuie să ne încordăm forțele pentru a realiza aceasta în etapa actuală, pentru generația noastră de astăzi. **(aplauze puternice, îndelung repetate).** Tocmai pentru a accelera dezvoltarea forțelor de producție, obținerea unor succese tot mai mari în sporirea avuției naționale, în ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc de la orașe și sate, Conferința Națională de anul trecut și plenarele Comitetului Central din anul acesta au elaborat un complex unitar de măsuri privind perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale, creșterea eficienței economice a producției de bunuri materiale.

În perioada care a trecut de la Conferința Națională, o serie de hotărîri au fost traduse în viață. Astfel, au fost aplicate măsuri pentru dezvoltarea democrației economice și aplicarea principiului conducerii colective în economie, înființînd-se comitetele de direcție în toate unitățile economice de stat și instituționalizîndu-se adunările generale ale salariaților din întreprinderi — ca forme care asigură antrenarea nemijlocită a maselor la buna gospodărire a avutului socialist. În acest an a continuat perfecționarea sistemului de planificare economică, au fost organizate noi instituții bancare, specializate, menite să dezvolte sistemul de credite, să întărească controlul financiar în economie; s-au luat măsuri pentru mai buna organizare a aprovizionării tehnico-materiale, au fost reorganizate unitățile de stat din agricultură.

În continuarea aplicării hotărîrilor Conferinței Naționale a partidului, în curînd se va trece la constituirea primelor centrale industriale — mari unități economice cu largi atribuții și autonomie economică. De asemenea, vor fi aduse noi îmbunătățiri sistemului de planificare, precum și sistemului financiar-bancar. Fără îndoială că măsurile adoptate pînă în prezent, ca și cele ce se vor aplica în perioada următoare, vor contribui la dezvoltarea întregii activități economice, la valorificarea mai deplină a rezervelor existente în industrie, agricultură, construcții, transporturi și circulația mărfurilor, la accelerarea vitezei de rotație a fondurilor materiale și bănești, la creșterea eficienței economice și a productivității muncii sociale.

Partidul nostru se preocupă ca întreaga activitate de perfecționare a conducerii și planificării economice să se realizeze pe baza studierii minuțioase a realităților, în urma unei temeinice experimentări, astfel încît nici o acțiune să nu aibă caracter improvizat, ci să contribuie, cu efecte maxime, la progresul economiei noastre socialiste. Studiind măsurile care se înfăptuiesc în toate țările socialiste, partidul și guvernul urmăresc întărirea conducerii, pe bază de plan central, a economiei noastre, promovarea consecventă a principiilor centralismului democratic și lărgirea atribuțiilor unităților economice, stimularea inițiativei colectivelor de oameni ai muncii, utilizarea mai eficientă a pîrghiilor economico-financiare, folosirea conștientă a legilor obiective, evitarea oricăror fenomene de spontaneitate și procese economice stihinice, pentru punerea cît mai largă în valoare a marilor avantaje ale economiei socialiste. În concepția noastră, conducerea economiei socialiste nu se poate realiza în bune condiții decît pe baza unui plan central, care să asigure folosirea rațională și îndrumarea mijloacelor materiale, financiare spre sectoarele hotărîtoare ale dezvoltării societății. **(aplauze puternice).**

După Conferința Națională s-a înfăptuit, așa după cum se știe, reorganizarea administrativ-teritorială a țării, care a creat condiții pentru mai buna gospodărire a județelor, municipiilor, orașelor și comunelor, stimulînd inițiativa cetățenilor în conducerea vieții locale, întărind legătura instituțiilor centrale cu cele locale, legăturile tuturor organelor locale ale puterii de stat cu masele largi de oameni ai muncii. Prevederile noii legi a consiliilor populare — al cărei proiect, după dezbaterea publică, va fi supus spre adoptare actualei sesiuni a Marii Adunări Naționale — vor asigura creșterea rolului și atribuțiilor acestora în viața societății, înfăptuirea mai deplină pe plan local a principiului guvernării statului de către poporul însuși. Deși nu a trecut încă un an de la adoptarea măsurilor de reorganizare

(Continuare în pag. a III-a)

*) V. I. Lenin, Opere complete, vol. 30 Ed. Politică, 1964, pag. 8.

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a II-a)

administrativ-teritorială, rezultatele de pînă acum dovedesc pe deplin justețea acestor măsuri adoptate de către Conferința Națională. **(aplauze puternice).**

În anii din urmă partidul și guvernul au acordat o deosebită atenție dezvoltării democrației socialiste, întăririi legalității și promovării ferme a normelor eticii și echității noastre, a umanismului socialist, creării unor condiții prielnice pentru afirmarea multilaterală a personalității umane. A devenit o practică curentă a partidului nostru de a pune în dezbaterea maselor măsurile și hotărîrile care privesc construcția noastră socialistă, prezentul și viitorul patriei, de a se consulta, în vederea elaborării acestor hotărîri, cu cercuri largi de specialiști și oameni ai muncii, pentru ca ele să exprime voința și înțelepciunea colectivă a poporului, interesele sale fundamentale. Conducînd nemijlocit procesul de dezvoltare a democrației socialiste, partidul asigură afirmarea plenară a energiilor creatoare ale oamenilor muncii, intensificarea participării tuturor categoriilor de cetățeni la conducerea statului, la progresul general al societății. În cursul acestui proces se manifestă tot mai puternic rolul clasei muncitoare, se dezvoltă alianța muncitorească-țărănească, unitatea clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate.

Lichidînd cu hotărîre discriminările sociale și naționale din trecut, asigurînd rezolvarea justă, pe baza principiilor marxism-leninismului, a problemei naționale, creînd condiții economice, politice, sociale și culturale pentru realizarea deplinei egalități în drepturi a tuturor cetățenilor țării — români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități — partidul și statul nostru dezvoltă continuu prietenia frățească dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, munca lor unită pentru înflorirea patriei comune, România socialistă. **(aplauze îndelung repetate).** Constituirea consiliilor oamenilor muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare din țara noastră creează un cadru și mai favorabil de participare a acestora, alături de poporul român, la întreaga viață social-politică a țării, la conducerea treburilor statului.

Se întărește continuu unitatea social-politică a poporului, a tuturor claselor și păturilor noii noastre societăți. Aceasta reprezintă o uriașă realizare a politicii partidului, rezultatul victoriei depline și definitive a socialismului, un nesecat izvor de forță și trăinicie a orînduirii noastre. **(vii aplauze).**

Consfințind această realitate, Frontul Unității Socialiste — organism politic permanent în care sînt reprezentate, alături de Partidul Comunist Român, principalele organizații de masă, obștești și profesionale, precum și consiliile oamenilor muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare — întruchipează unitatea trainică a tuturor forțelor națiunii socialiste, contribuie la întărirea coeziunii societății noastre.

Crearea Frontului Unității Socialiste asigură creșterea rolului conducător al partidului în societatea noastră, în organizarea și conducerea întregii opere de construcție socialistă și comunistă din România. Rolul partidului de forță politică conducătoare a națiunii noastre socialiste este rezultatul firesc al unei îndelungate evoluții istorice, în cursul căreia comuniștii, promovînd o politică inspirată din cerințele majore ale dezvoltării patriei, au dovedit că nu cunosc alte interese decît interesele supreme ale clasei muncitoare, ale țărănimii, ale intelectualității, ale tuturor celor ce muncesc din țara noastră. **(aplauze puternice).** Toate realizările obținute de poporul român în anii construcției socialiste sînt indisolubil asociate în conștiința maselor de politica marxist-leninistă a partidului comunist, de activitatea sa pentru înflorirea și prosperitatea României. Oamenii muncii văd în partidul comunist promotorul neabătut al noului, al spiritului de dreptate și echitate în întreaga viață socială. **(aplauze îndelung repetate).**

Dezvoltarea națiunii noastre socialiste reprezintă o chintesență a tuturor transformărilor revoluționare din viața poporului român, care își făurește astăzi, liber și suveran, propria sa istorie, viitorul luminos. Partidul nostru pornește de la premisa că națiunea nu și-a epuizat nici pe departe posibilitățile de dezvoltare, că ea va continua să joace, în întreaga epocă de construcție a socialismului și comunismului, un rol hotărîtor în evoluția societății. Dezvoltarea independentă și înflorirea fiecărei națiuni socialiste nu numai că nu vin în contradicție cu interesele colaborării și solidarității internaționale dintre statele sistemului socialist, ci, dimpotrivă, sînt o condiție fundamentală a întăririi forței și unității acestuia, a creșterii prestigiului și influenței socialismului în lume. **(aplauze puternice).** Principiul colaborării între națiuni suverane, egale în drepturi, a fost convingător argumentat încă de întemeietorii socialismului științific; probabil că nu vor fi etichetați pentru aceasta drept naționaliști. **(rîsete, aplauze puternice).** Într-o prefață la „Manifestul Partidului Comunist", Engels sublinia că „o colaborare internațională sinceră a națiunilor europene este cu putință numai cu condiția ca fiecare din aceste națiuni să fie pe deplin autonomă la ea acasă" *). **(aplauze puternice, îndelung repetate).**

Cred că Engels, dacă ar trăi, ar fi mulțumit de faptul că comuniștii români îi acordă aceste aplauze. **(aplauze vii, îndelungi).** Acest principiu își menține pe deplin valabilitatea și în zilele noastre — cu atît mai mult în condițiile socialismului, chemat să înlăture orice formă de asuprire și inegalitate între națiuni, să asigure o conlucrare frățească între popoare.

Sub steagul luptei pentru independență națională, pentru afirmarea a noi națiuni în concertul lumii contemporane, se ridică astăzi zeci și zeci de popoare, militează cele mai înaintate forțe ale societății. Națiunea se dovedește și în zilele noastre o categorie istorică profund viabilă, o etapă obiectiv necesară în evoluția societății, continuînd să exercite o puternică influență asupra vieții popoarelor, asupra dezvoltării social-politice a omenirii.

În fruntea întregii noastre națiuni, conducîndu-i cu mînă sigură destinele, Partidul Comunist Român nu va precupeți nimic pentru a fi la înălțimea misiunii sale istorice, pentru a asigura făurirea socialismului și comunismului pe pămîntul României. **(aplauze puternice, îndelung repetate).**

Stimați tovarăși,

Între politica internă și externă a țării noastre există o deplină concordanță, o unitate dialectică, reflectînd înaltul spirit de responsabilitate cu care partidul și statul își îndeplinesc atît datoria națională cît și cea internațională. Paralel cu studierea legilor dezvoltării societății noastre socialiste, Partidul Comunist Român este preocupat în mod constant de analiza proceselor și fenomenelor vieții internaționale, a tendințelor dezvoltării societății contemporane, a raporturilor de forțe pe arena mondială.

Noi considerăm că fără o asemenea analiză, bazată pe concepția marxist-leninistă, a vieții internaționale, nu se poate stabili o politică externă justă, corespunzătoare intereselor poporului, cauzei socialismului, progresului și păcii. Orice tratare superficială, simplistă, unilaterală sau pragmatică a problemelor internaționale poate conduce la greșeli serioase în politica externă, la acțiuni dăunătoare propriului popor și păcii generale.

În lumea contemporană acționează atît forțe înaintate, profund interesate în dezvoltarea progresistă a societății, în întărirea încrederii și colaborării între popoare, în preîntîmpinarea războiului și instaurarea unei păci trainice, cît și forțe imperialiste, reacționare care, în dorința de a-și păstra privilegiile, de a-și înfăptui planurile de dominație mondială, atentează la suveranitatea altor popoare, înveninează relațiile dintre state, se dedau la acte de agresiune și război, nu-mind în pericol pacea lumii. Lupta dintre forțele păcii și progresului, pe de o parte, și forțele reacțiunii, ale imperialismului, pe de altă parte, constituie conținutul principal al vieții internaționale, de rezultatul ei depinzînd însuși destinul păcii în lume, asigurarea progresului societății omenești.

Viața arată că își menține întreaga valabilitate adevărul că atîta timp cît există imperialismul, persistă și primejdia agresiunilor și a unui nou război mondial. De aceea nu trebuie subapreciat pericolul pe care-l reprezintă activitatea forțelor reacțiunii și imperialismului. Forțele păcii, toate popoarele trebuie să-și mențină vigilența pentru a bara calea războiului, pentru a asigura pacea.

Nu putem să nu constatăm faptul că în viața internațională s-a creat o anumită stare de nesiguranță și incertitudine, care alimentează sentimentele de neîncredere între state, pe care viața începuse să le estompeze tot mai mult, că cercurile imperialiste se străduiesc să determine un regres în situația internațională, să anihileze succesele obținute de forțele păcii în eforturile spre destindere.

Încercarea imperialismului de a opri evoluția progresistă a societății, de a frîna mișcarea de eliberare națională a popoarelor, de a-și impune politica de dominație nu poate duce însă la concluzia că imperialismul a devenit mai puternic. Unele din succesele vremelnice ale cercurilor imperialiste demonstrează, pe de o parte, încercarea imperialismului de a-și păstra pozițiile periclitate, iar, pe de altă parte, consecințele lipsei de unitate în rîndul forțelor revoluționare, antiimperialiste.

Analiza raportului de forțe mondial, examinarea lucidă, obiectivă a desfășurării vieții internaționale evidențiază pregnant întărirea continuă a forțelor progresului și păcii, creșterea influenței lor în lume, lărgirea continuă a opiniei publice favorabile destinderii și colaborării între toate popoarele lumii, relevă că evenimentele se desfășoară în favoarea forțelor progresiste, ale păcii, că ele vor triumfa. **(aplauze puternice).**

Orice supraapreciere și exagerare a forței reacțiunii și imperialismului pot duce numai la panică, la neîncredere în capacitatea frontului antiimperialist de a respinge și înfrînge acțiunile agresive imperialiste, pot duce la concluzii greșite privind perspectiva desfășurării luptei pentru pace și progres în lume, la slăbirea puterii de luptă a forțelor antiimperialiste.

Este incontestabil că țările socialiste, masele populare de pretutindeni, tinerele state independente, cercurile realiste ale opiniei publice mondiale sînt superioare forțelor reacțiunii și războiului, atît ca amploare și combativitate, cît și din punctul de vedere al potențialului lor material. Aceasta înseamnă că omenirea va putea fi și mai bine pusă la adăpost de evenimente dacă se va promova o politică internațională, rațională, pătrunsă de răspundere față de cauza generală a păcii, o politică constructivă care să unească și să activizeze toate forțele interesate în cauza destinderii, colaborării și întăririi păcii în lume. **(aplauze puternice).**

În cadrul forțelor progresiste, antiimperialiste ale epocii noastre un rol hotărîtor are clasa muncitoare, care, prin vigoarea și combativitatea sa revoluționară, exercită o puternică influență asupra întregii vieți politice actuale. Partidele comuniste și muncitorești, detașamentele de avangardă ale proletariatului, ale maselor largi, au demonstrat că, orientîndu-se după învățătura marxist-leninistă, stînd în stare să-și elaboreze linia politică de stat, exprimînd fidel interesele dezvoltării societății, ale progresului național unilor respective.

Este știut că trăsăturile caracteristice luptei revoluționare de la noi din țara noastră este uriașa diversitate a condiții și situații specifice în care partidele comuniste trebuie să-și desfășoare activitatea. Partidele comuniste socialiste se află la putere și conduc opera de transformare revoluționară a societății, răspunzînd de elaborarea politicii de stat. Chiar și aceste partide muncesc în condiții deosebite, au sarcini diferite, în funcție de nivelul de dezvoltare economico-socială a țării cît și de stadiul atins în construcția socialistă. Nu este un secret pentru nimeni, de exemplu, că în țările socialiste unde nu s-a realizat cooperativizarea; cu totul alte sarcini stau în fața partidelor din aceste țări și în fața partidelor din țările unde cooperativizarea a fost încheiată. Partidele din lumea capitalistă se află în poziție și luptă pentru drepturi democratice, pentru cucerirea puterii din milnile claselor exploatatoare. Partidele comuniste și mișcările din țările recent eliberate pentru consolidarea suveranității naționale; împotriva neocolonialismului, pentru lichidarea înapoierii economice și transformări progresiste în societate. În același timp, în fața tuturor comuniștilor se ridică numeroase probleme particulare, generate de deosebirile existente de la țară la țară. Interesele solidarității internaționale cer să se țină seama de aceste deosebiri, rezultat al însăși dezvoltării societății contemporane, și care duc la abordări diferențiate ale sarcinilor concrete, la moduri variate de a acționa într-o anumită împrejurare, la interpretări diferite ale unor evenimente actuale. Tocmai de aceea, felul în care fiecare partid își stabilește linia politică, strategia și tactica revoluționară nu poate fi obiect de dispută, nu trebuie să constituie motiv de neînțelegere. În colaborarea dintre partidele comuniste din țările socialiste și cele din țările capitaliste trebuie să se țină seama de condițiile specifice în care își desfășoară fiecare activitatea, găsindu-se căile cele mai potrivite pentru afirmarea și dezvoltarea solidarității internaționale, fără a-și subordona unele altora linia politică, strategia și tactica revoluționară, fără ca unele să-și aroge drepturi deosebite de a impune punctul lor de vedere celorlalte. **(vii aplauze).**

După părerea noastră, o cauză importantă a divergențelor din mișcarea comunistă o constituie încălcarea normelor de bază ale relațiilor dintre partide, care trebuie să se clădească pe încredere și stimă reciprocă, pe principiile egalității depline în drepturi și internaționalismului proletar, pe respectarea dreptului fiecărui partid de a-și stabili în mod independent linia politică, aplicînd adevărurile generale ale marxism-leninismului la condițiile concrete din țara unde își desfășoară activitatea. **(aplauze puternice).** Respectarea strictă a acestor principii este astăzi, după părerea noastră, condiția sine qua non a refacerii și întăririi unității mișcării comuniste. Considerăm cu totul îndreptățită îngrijorarea care se face simțită în mișcarea comunistă față de tendințele ce se manifestă tot mai pregnant în ultima vreme de a se pune etichete asupra unor partide, așezîndu-le pe unele la dreapta, pe altele la stînga, calificîndu-le pe unele naționaliste, pe altele internaționaliste. Se discută că ar putea fi vorba de comunism național, de comunism internațional, de diferite alte tipuri de socialism. Este știut însă că socialismul nu poate fi decît unul singur și acesta se caracterizează prin socializarea mijloacelor de producție, prin realizarea societății în care atît puterea politică, cît și mijloacele de producție aparțin clasei muncitoare, poporului. Aceasta este condiția esențială, criteriul hotărîtor pe baza căruia se poate aprecia dacă o țară este sau nu socialistă, și nici un alt fel de considerente, inventate în birou, rupte de viață, de realitate. **(aplauze puternice, îndelung repetate).** Este știut cît rău au adus vechile metode folosite în mișcarea comunistă, pe care partidele le-au combătut la timpul său — metode de ingerință în treburile altui partid, de etichetare și excomunicare a unui partid sau altuia pe considerentul că într-o anumită problemă are o părere proprie, deosebită. Partidul nostru consideră că interesele unității, ale solidarității clasei muncitoare internaționale cer să se renunțe cu hotărîre la aceste practici care nu pot decît să agraveze divergențele între partidele comuniste și muncitorești, să se facă totul pentru unitate. **(aplauze îndelungate).** Orice amestec în treburile interne ale altui partid, orice act de sprijinire a unor grupuri sau unor membri izolați din alt partid, nu numai că nu constituie nici un fel de ajutor pentru partidul respectiv, dar, dimpotrivă, duce la slăbirea unității sale, fiind deci incompatibile cu relațiile internaționaliste dintre partide. **(aplauze puternice).** În aceste condiții, fiecare partid are dreptul să ia toate măsurile pe care le crede de cuviință pentru apărarea unității și coeziunii lui, pentru întărirea capacității sale de luptă. **(aplauze îndelung repetate).**

Unitatea mișcării comuniste și muncitorești are la bază unitatea fiecărui partid comunist — de aceea, una din condițiile solidarității internaționale este grija ca fiecare detașament al clasei muncitoare să fie cît mai puternic și unit, să-și poată îndeplini cu succes rolul ce-i revine atît în lupta politică internă, cît și în mișcarea comunistă internațională. Aceasta este una din cerințele fundamentale ale dezvoltării unității și solidarității internaționale a comuniștilor, a celor ce muncesc. **(aplauze puternice).**

Forța mișcării comuniste și muncitorești internaționale constă în faptul că fiecare detașament al ei exprimă interesele fundamentale, de clasă, ale proletariatului, ale maselor muncitoare pe care le reprezintă și, prin aceasta, interesele generale ale celor ce muncesc. Invincibilitatea ei stă în faptul că se călăuzește de învățătura marxist-leninistă, care nu e un catehism, o colecție de dogme imuabile, date o dată pentru totdeauna în păstrarea unui partid sau altul, ci o gîndire revoluționară, vie, o călăuză creatoare în bătălia pentru transformarea revoluționară a societății, pentru făurirea socialismului și comunismului. **(aplauze puternice).** În virtutea acestor factori comuni fundamentali, partidele se unesc în marea armată internațională a comunismului în mod liber și independent. De aceea, în mișcarea comunistă nu există necesitatea unui centru conducător, fiecare partid trebuie să gîndească și să acționeze independent, să răspundă, în măsură egală, atît în fața propriului popor, cît și față de cauza generală a socialismului, a comunismului, a clasei muncitoare internaționale. **(aplauze prelungite).**

Interesele luptei revoluționare internaționale cer astăzi să se acționeze cu calm, înțelegere și grijă tovărășească pentru refacerea unității comuniste, neîntreprinzîndu-se nimic care ar putea aduce noi elemente de încordare și disensiuni între partide. În această direcție este hotărît să acționeze Partidul Comunist Român, a cărui activitate a fost pătrunsă întotdeauna de un profund spirit internaționalist. Mișcarea muncitorească din România, încă de la începuturile sale, cu un secol în urmă, și-a înscris pe steagul său, și a militat neobosit, pentru unirea strînsă cu proletarii, cu oamenii muncii din lume. **(vii aplauze).** Clasa muncitoare din țara noastră, mișcarea socialistă, partidul nostru comunist au luat parte activă la toate marile bătălii ale proletariatului internațional, pentru libertate și dreptate — începînd cu Comuna din Paris — împotriva claselor exploatatoare, pentru unitatea de luptă a celor ce muncesc de pretutindeni.

În lumina principiilor internaționalismului, ale grijii pentru unitatea mișcării comuniste, partidul nostru privește și problema consfătuirilor partidelor comuniste și muncitorești. Este cunoscut că Partidul Comunist Român a participat la consfătuirile din 1957 și 1960, precum și la alte consfătuiri internaționale. El a participat la întîlnirile de la Budapesta și în prezent la parte la activitatea pregătitoare pentru ținerea unei noi consfătuiri a partidelor comuniste și muncitorești. După părerea noastră, o viitoare consfătuire trebuie să contribuie la depășirea neînțelegerilor din sînul mișcării comuniste și muncitorești, la crearea condițiilor pentru normalizarea relațiilor dintre partidele comuniste, la evitarea sciziunii, să dezbată problemele principale ale luptei antiimperialiste într-un spirit tovărășesc, de respect pentru opiniile fiecărui partid, afirmînd puternic principiile ce trebuie să stea la baza unității mișcării comuniste și a forțelor antiimperialiste. Numai astfel consfătuirea partidelor comuniste va putea contribui la întărirea solidarității internaționale a celor ce muncesc, a tuturor forțelor antiimperialiste. **(aplauze puternice).**

Sistemul socialist mondial reprezintă principala forță materială a luptei împotriva imperialismului, principalul reazem al popoarelor în înfrînarea tendințelor spre dominație ale acestuia, în apărarea păcii și securității internaționale. De unitatea, forța și autoritatea sistemului socialist depind în mare măsură unitatea și forța întregului front antiimperialist. Tocmai de aceea, România socialistă pune în centrul întregii sale politici externe dezvoltarea prieteniei, colaborării și alianței cu toate țările socialiste — de care ne leagă comunitatea orînduirii, ideologia marxist-leninistă, țelul suprem comun — eforturile pentru făurirea socialismului în țările noastre, pentru întărirea coeziunii sistemului socialist mondial. **(aplauze puternice).**

România dezvoltă larg colaborarea economică, politică, științifică, tehnică și culturală cu țările socialiste vecine — colaborare care are vechi tradiții în coexistența secular a popoarelor noastre, în întrajutorarea lor în lupta pentru libertate și independență națională, și care a fost ridicată, după victoria revoluției socialiste, pe un plan nou, superior. Această colaborare multilaterală răspunde atît cerințelor obiective ale schimbului economic și spiritual în cuprinsul aceleiași regiuni geografice, intereselor progresului fiecărei țări în parte, cît și cauzei generale a întăririi forței și coeziunii sistemului socialist. În același timp, poporul român dezvoltă relațiile de prietenie frățească și cu celelalte țări socialiste, atît din Europa cît și din Asia și America Latină. România practică pe scară largă atît schimburile bilaterale și dezvoltă cooperarea în producție și tehnico-științifică cu țările socialiste, cît și colaborarea în cadrul Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, la care participă de la înființarea sa, în mod activ.

În ultimul timp, partidele și guvernele țărilor socialiste membre ale C.A.E.R. se preocupă de îmbunătățirea și dezvoltarea colaborării reciproce. Această problemă urmează să fie discutată la o viitoare întîlnire a conducătorilor de partid și de stat ai țărilor membre ale C.A.E.R. Noi considerăm că această întîlnire trebuie să ducă la perfecționarea și intensificarea colaborării între țările membre ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, pe baza respectării riguroase a principiilor relațiilor dintre țările socialiste, înscrise și în statutul acestei organizații. După părerea noastră, statutul C.A.E.R.-ului oferă largi posibilități pentru o conlucrare eficientă între statele membre, corespunde întrutotul necesităților actuale și de perspectivă ale dezvoltării colaborării între țările socialiste. Nu putem fi în nici un caz de acord cu renunțarea la principiile fundamentale ale statutului, cu promovarea unor teze și propuneri care susțin „integrarea" statelor membre ale C.A.E.R., investirea acestei organizații cu atribuții suprastatale, crearea unor organisme economice supranaționale. Aceasta ar leza suveranitatea și independența statelor, nu ar putea decît să dăuneze colaborării dintre țările membre, răsfrîngîndu-se negativ și asupra forței de atracție și influenței socialismului în lume. Prin formele și metodele de colaborare pe care le promovează, Consiliul de Ajutor Economic Reciproc trebuie să devină accesibil și atractiv și altor țări socialiste și chiar nesocialiste, așa cum se prevede în statut; cu cît C.A.E.R.-ul va demonstra mai evident caracterul său deschis, cu atît își va spori aportul la întărirea forței și influenței sistemului socialist, la dezvoltarea colaborării internaționale.

România își înțelege cu toată răspunderea îndatoririle ce-i revin în calitate de parte integrantă a sistemului socialist, de membră a Tratatului de la Varșovia. În viitorul apropiat, țările participante la Tratat se vor întruni pentru a lua în discuție probleme ale dezvoltării colaborării militare, ale întăririi capacității lor de apărare. Noi pornim de la considerentul că atîta timp cît există blocul militar N.A.T.O. este necesară și justificată menținerea Tratatului de la Varșovia, ca mijloc de asigurare a țărilor membre împotriva unei agresiuni din afară, imperialiste. Teza care se încearcă a fi acreditată în ultimul timp, după care apărarea în comun a țărilor socialiste împotriva vreunui atac imperialist presupune limitarea sau renunțarea la suveranitatea vreunui stat participant la Tratat nu corespunde principiilor relațiilor dintre țările socialiste și nu poate fi sub nici o formă acceptată. **(aplauze puternice).** Apartenența la Tratatul de la Varșovia nu numai că nu pune în discuție suveranitatea țărilor membre, că nu „limitează" în vreun fel sau altul independența lor de stat, ci dimpotrivă, așa după cum se prevede chiar în Tratat, este un mijloc de întărire a independenței și suveranității naționale a fiecărui stat. **(aplauze îndelungate).**

Acționînd în spiritul unei înalte răspunderi față de cuceririle revoluționare ale poporului, față de cauza socialismului, partidul și guvernul țării acordă o deosebită atenție întăririi forțelor noastre armate, înzestrării și pregătirii lor de luptă, pornind de la premisa că forțele țărilor participante la Tratatul de la Varșovia se bazează pe forța și tăria fiecărei armate naționale, că răspunderea fiecărui stat este de a întări propriile sale armate. **(aplauze puternice).** În același timp, România dezvoltă și va dezvolta și în viitor colaborarea militară cu celelalte state participante la Tratatul de la Varșovia, aducîndu-și contribuția la adîncirea prieteniei și colaborării de arme dintre țările noastre. Noi considerăm că o datorie sfîntă a comuniștilor este de a milita ca între forțele armate ale statelor socialiste să existe relații prietenești, pentru că numai pe această bază se va putea făuri colaborarea de luptă — dacă va fi nevoie. **(aplauze puternice).**

În organizarea și dezvoltarea colaborării dintre țările socialiste — atît pe linie economică și militară, cît și în alte domenii — considerăm necesar să avem permanent în vedere că sistemul socialist mondial cuprinde în prezent 14 state și că în cursul dezvoltării istorice noi popoare vor păși pe calea orînduirii noi, socialiste. Colaborarea trebuie orientată, de aceea, nu spre constituirea unor grupe izolate, care să-și atribuie rolul de nucleu al sistemului socialist, ci spre extinderea continuă a legăturilor dintre toate țările sistemului mondial socialist. Asigurînd o largă și fructuoasă conlucrare tovărășească, în spiritul stimei, încrederii, egalității în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, întrajutorării și avantajului reciproc, țările socialiste vor oferi un model înaintat de colaborare internațională, demonstrînd superioritatea socialismului și în domeniile relațiilor dintre state și națiuni. **(aplauze puternice).**

(Continuare în pag. a IV-a)

*) Marx, Engels: Opere, vol. 22, Ed. Politică, 1965, pag. 276.

În timpul ședinței jubiliare (Foto: Gh. Vințilă)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a III-a)

Partidul comunist și poporul român nutresc convingerea că interesele supreme care leagă țările socialiste — deasupra oricăror deosebiri de vederi — vor triumfa pînă la urmă, asigurînd întărirea unității, perfecționarea relațiilor internaționaliste de tip nou în cadrul sistemului socialist. Refacerea și întărirea unității țărilor socialiste este o cauză scumpă comuniștilor români, oamenilor muncii, și nu vom precupeți nimic pentru a contribui la refacerea acestei unități. **(aplauze).** Știm că de unitatea țărilor socialiste depind în mare măsură sporirea continuă a rolului și prestigiului în lume al socialismului, influența sa asupra dezvoltării sociale contemporane.

O caracteristică esențială a vieții internaționale în epoca noastră este lupta pentru cucerirea și consolidarea independenței naționale, pentru apărarea suveranității, dusă de popoarele care secole de-a rîndul au fost strivite sub jugul asupririi coloniale. Această luptă exercită o influență puternică asupra întregii evoluții a lumii contemporane. Poporul român, care a dat jertfe grele pentru a scutura jugul oprimării străine, pentru a înfăptui unitatea statală, sprijină din toate puterile cauza acestor popoare, își manifestă solidaritatea deplină cu lupta lor dreaptă, cu eforturile lor pentru înaintarea cît mai rapidă pe drumul progresului și bunăstării. **(vii aplauze).**

Călăuzindu-se de interesele supreme ale păcii, România promovează o politică activă de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, pe baza principiilor care capătă astăzi o tot mai mare adeziune pe arena politică mondială — ale egalității în drepturi și respectului independenței naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. Niciodată, de-a lungul întregii sale istorii, țara noastră nu a jucat un rol atît de activ în viața internațională, nu a avut legături atît de largi cu popoarele lumii, nu a participat atît de intens la circuitul mondial de valori materiale și spirituale, la cauza progresului și civilizației. În prezent, România întreține relații diplomatice cu 90 de țări și dezvoltă legături economice cu peste 100 de state. Această politică constructivă a țării noastre, activitatea larg desfășurată de partid și guvern pentru dezvoltarea contactelor internaționale se bucură de o bună apreciere în opinia publică mondială, au adus și aduc poporului român nenumărați prieteni pe toate meridianele globului. **(aplauze).** Dorim să afirmăm și cu acest prilej că România este hotărîtă să promoveze și în viitor o intensă politică de pace și colaborare, să dezvolte larg relațiile cu toate statele, să militeze neobosit pentru destindere, pentru încredere și prietenie între toate popoarele lumii. **(aplauze puternice).**

Viața arată că una din cerințele imperioase ale epocii noastre, de înfăptuirea căreia depind înseninarea orizontului internațional, preîntîmpinarea unui nou război mondial, este respectarea fermă de către toate statele a dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, de a alege calea dezvoltării sociale și politice care corespunde voinței și aspirațiilor sale. Răspunderea pentru apărarea normelor dreptului internațional, pentru instaurarea unor relații sănătoase în lume revine în egală măsură tuturor popoarelor, tuturor țărilor, mari sau mici. Considerăm, de asemenea, că în mobilizarea opiniei publice împotriva oricărei încălcări a principiilor internaționale un rol important are Organizația Națiunilor Unite. Apartenența unei țări la un bloc militar nu înseamnă ieșirea ei de sub normele legalității internaționale sau absolvirea ei de răspundere în fața comunității popoarelor lumii. **(aplauze puternice).** Organizația Națiunilor Unite trebuie să-și aducă contribuția la respectarea de către toate statele a principiilor fundamentale înscrise în Cartă, recunoscute de către țările membre, la normalizarea relațiilor internaționale, la destindere și colaborare, la apărarea păcii și securității. **(vii aplauze).**

România acordă o importanță deosebită instaurării unor relații sănătoase între statele continentului european, care a intrat în istoria omenirii nu numai ca leagăn de civilizație și progres, ci și ca punct de plecare al celor două războaie mondiale care au provocat atîtea distrugeri și suferințe pe planeta noastră.

Considerăm că sarcina fundamentală este acum de a împiedica forțele reacționare, imperialiste, elementele revanșarde, să reediteze încordarea care a domnit în anii trecuți în Europa. În această ordine de idei, nu putem să nu relevăm tendințele de intensificare a cursei înarmărilor, de menținere și întărire a blocului agresiv N.A.T.O., care s-au manifestat și cu prilejul recentei sesiuni a acestuia. Convinși că principiile înscrise în Declarația de la București a țărilor socialiste din 1966 își păstrează deplina actualitate, noi considerăm că drumul spre pace, securitate și destindere nu este drumul consolidării blocurilor militare, ci acela al desființării lor, al așezării relațiilor dintre state pe baze sănătoase, de colaborare și încredere reciprocă. Este necesar să se facă noi pași înainte pe calea colaborării economice, politice, tehnice și științifice, a contactelor, a tratativelor politice, a destinderii — aceasta o cer interesele tuturor popoarelor de pe continentul nostru, cauza păcii în întreaga lume. **(aplauze).**

În această direcție o deosebită însemnătate are recunoașterea celor două state germane — Republica Democrată Germană, stat socialist, și Republica Federală a Germaniei — crearea condițiilor ca acestea să poată participa cu drepturi egale la viața politică a continentului, recunoașterea inviolabilității actualelor frontiere statale, inclusiv a frontierei Oder — Neisse, precum și a celorlalte schimbări survenite în Europa ca urmare a celui de-al doilea război mondial. Crearea securității în Europa ar întări încrederea între popoarele acestui continent atît de greu încercat și ar exercita o influență binefăcătoare asupra întregului climat politic internațional.

Un rol deosebit de pozitiv în destinderea politică pe plan mondial l-ar avea stingerea focarelor de tensiune și conflict existente azi în diferite colțuri ale lumii și, în primul rînd, încetarea războiului agresiv dus de Statele Unite împotriva poporului vietnamez. Încetarea bombardamentelor americane asupra Republicii Democrate Vietnam, act salutat de opinia publică din țara noastră ca și de întreaga omenire progresistă, trebuie urmat acum — pe baza tratativelor între părți, la care să participe și Frontul de Eliberare Națională din Vietnamul de sud — de încetarea oricăror operațiuni militare ale intervenționiștilor în Vietnam, de retragerea trupelor străine de pe pămîntul Vietnamului. Solidar cu bravul popor vietnamez, căruia i-a acordat și-i acordă întregul său sprijin internaționalist, poporul român consideră că singura modalitate de instaurare a păcii în această parte a lumii este ca Vietnamul să fie lăsat să-și rezolve problemele fără nici un amestec din afară. **(aplauze puternice).**

Este imperios necesar, de asemenea, să se pună capăt tensiunii existente în Orientul Apropiat care poate degenera oricînd într-o nouă înfruntare armată, cu repercusiuni grave atît asupra existenței popoarelor din această parte a lumii, cît și asupra păcii generale.

Este evident că statuarea cuceririlor militare și zăngănitul armelor nu pot soluționa criza din Orientul Apropiat ; calea instaurării păcii în această regiune o constituie retragerea trupelor izraeliene din teritoriile ocupate, rezolvarea, pe calea tratativelor, a tuturor problemelor care frămîntă aceste popoare, recunoașterea dreptului fiecărui stat la existența de sine stătătoare. Din menținerea stării de beligeranță nu pot cîștiga nimic nici poporul izraelian, nici popoarele arabe, care au nevoie să se consacre, într-o atmosferă de securitate și liniște, eforturilor pentru progresul lor economic și social ; din aceasta cîștigă numai cercurile imperialiste, interesate să dezbine popoarele, să le manevreze pentru a-și satisface interesele lor de dominație.

Interesele fundamentale ale omenirii cer ca forțele înaintate, țările socialiste, clasa muncitoare internațională, mișcarea comunistă, tinerele state independente, popoarele care se ridică pentru scuturarea jugului colonial, cercurile largi democratice să acționeze unite pentru a impune pacea în lume. Partidul și guvernul nostru, întregul popor român se angajează să militeze cu toată energia pentru a-și îndeplini cu cinste rolul de detașament activ în lupta pentru cauza socialismului, progresului și păcii între popoare. **(aplauze îndelung repetate).**

Stimați tovarăși,

Aniversarea semicentenarului unirii Transilvaniei cu România evocă una din cele mai glorioase pagini din istoria noastră națională, pune în evidență o victorie strălucită dobîndită de poporul român, în condiții grele, pe drumul afirmării sale ca națiune de sine stătătoare. Trecerea în revistă a acestei jumătăți de secol din existența patriei — perioadă jalonată de numeroase bătălii și jertfe ale forțelor înaintate ale națiunii noastre — reliefează cu putere inepuizabila energie revoluționară a poporului român, capacitatea sa de a asigura progresul material și spiritual al țării. **(vii aplauze).** La această aniversare, toți cetățenii, indiferent de naționalitate, trăiesc un sentiment de legitimă satisfacție și mîndrie patriotică pentru marile succese dobîndite în anii cei mai luminoși din istoria României — anii construcției socialiste. La semicentenarul existenței sale ca stat unitar, România se înfățișează ca o țară înfloritoare, liberă și independentă, ca o națiune socialistă dinamică, în plină afirmare a potențelor sale creatoare. În frunte cu călăuza sa încercată, Partidul Comunist Român, poporul își înzecește forțele pentru realizarea programului măreț al desăvîrșirii construcției socialismului, pentru făurirea viitorului luminos la care au visat și pentru care au luptat și s-au jertfit atîtea generații, cei mai înaintați fii ai poporului nostru. **(aplauze puternice).**

În acest moment solemn, permiteți-mi să adresez întregului nostru popor, celui care de-a lungul veacurilor a ținut nestinsă flacăra luptei pentru libertate și neatîrnare, care a făcut să triumfe pe pămîntul românesc cea mai înaintată orînduire, făuritorului tuturor valorilor materiale și spirituale ale patriei, urarea de noi și tot mai mari izbînzi pe calea arătată de partid — calea desăvîrșirii socialismului și făuririi comunismului în România. **(Aplauze puternice, îndelung repetate. Se aud urale și ovații. Întreaga asistență face o entuziastă manifestare de dragoste fierbinte și devotament pentru Partidul Comunist Român în frunte cu Comitetul său Central, pentru patria noastră iubită — Republica Socialistă România).**

Ședința jubiliară a Marii Adunări Naționale

(Urmare din pag. I)

zentanților tuturor județelor țării și celorlalți invitați prezenți la ședință.

Primit cu puternice aplauze, a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România. *(Textul cuvîntării se publică în pag. I—II—III și IV).*

În repetate rînduri, deputații Marii Adunări Naționale și invitații la ședința jubiliară au subliniat expunerea cu vii și însuflețite aplauze. La sfîrșit, minute în șir, participanții au ovaționat îndelung pentru patria noastră, România socialistă, pentru Partidul Comunist Român, continuatorul și înfăptuitorul tuturor năzuințelor sfinte ale poporului nostru, de libertate și independență, de dreptate socială, pentru conducătorii săi.

Cuvîntul tovarășului Ștefan Voitec

Rostind un cuvînt de încheiere a ședinței jubiliare, președintele Marii Adunări Naționale, tovarășul Ștefan Voitec, a spus : Amintirea înălțătoarelor clipe trăite aici, întru solemna evocare a unirii Transilvaniei cu România, a făuririi statului unitar român va dăinui în inimile noastre nu numai ca o caldă, adîncă cinstire a unui eveniment glorios din istoria patriei, dar și ca un îndemn pururea viu la slujirea devotată a idealurilor nobile care însuflețesc poporul nostru, entuziast și neobosit constructor al României socialiste.

Cu viu interes și emoție am ascultat cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu care, în lumina dezvoltării contemporane a României, a reliefat cu putere semnificația evenimentelor de acum o jumătate de veac și a făcut o amplă și profundă analiză a politicii interne și internaționale a Partidului Comunist Român. Actul istoric proclamat în urmă cu 50 de ani de Adunarea Națională de la Alba Iulia este expresia unității de voință a întregului popor, a muncitorilor, țăranilor și cărturarilor în jurul ideii înfăptuirii statului român unitar, independent și suveran. La făurirea acestui act măreț un rol activ, hotărîtor l-au avut clasa muncitoare, mișcarea muncitorească, socialiștii din ținutul românesc de peste Carpați. Purtătorii de cuvînt ai muncitorimii, exponenții ei socialiști au subliniat la Alba Iulia nu numai adeziunea solemnă, totală și înflăcărată a maselor muncitoare la actul unirii care se săvîrșea, dar au expus totodată un program precis, menit să stea la temelia statului național român, să asigure depline drepturi și libertăți democratice, să ducă la ridicarea pe o treaptă mai înaltă a vieții întregului popor muncitor de la orașe și sate, fără deosebire de naționalitate. Se confirmă astfel că numai clasa muncitoare putea primi misiunea istorică să îmbine lupta pentru dezrobirea națională cu lupta pentru dezrobirea socială.

Mîndru de glorioasele lui tradiții, mîndru de puterea lui de acum de a-și fi înfăptuit năzuințele dintotdeauna, poporul nostru evocă unirea de la înălțimea cuceririlor revoluționare ale socialismului, privind cu încredere și hotărîre spre zările luminoase ce i se deschid. Politica marxist-leninistă a partidului, susținută unanim și înfăptuită cu abnegație, unește într-un singur gînd și o singură voință pe toți fiii patriei noastre socialiste. Dragostea față de partid, încrederea nețărmurită în fidelitatea lui față de interesele naționii noastre socialiste, ale cauzei păcii și socialismului în lume înmănunchează simțirile întregului popor într-un năvalnic șuvoi de energie creatoare. Unirea în cuget și în simțiri, înfăptuită astăzi pe noua treaptă a dezvoltării sale sociale, sudează granitic, mai puternic ca oricînd, poporul nostru în jurul partidului său comunist, al Comitetului Central, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. **(aplauze).**

Am cinstit, dragi și stimați tovarăși, unirea de la 1 decembrie 1918 cu sentimentul însuflețitor al unității poporului, unității tuturor celor ce muncesc în țara noastră indiferent de naționalitate pentru realizarea țelurilor comune, pentru desăvîrșirea construcției orînduirii socialiste. Asemenea unui arc imens pornit din trecut și aruncat punte peste vremi, evocarea unirii a dat prilej gîndurilor noastre să scruteze încă o dată perspectiva grandioasă a epocii pe care o trăim. Înțelegerea acestei perspective, izvorîte din programul stabilit de Congresul al IX-lea, de Conferința Națională a partidului și oglindită în întreaga activitate a statului nostru, se vădește în tot ceea ce înfăptuim, în tot ce ne propunem să creăm pentru om, pentru afirmarea și realizarea sa plenară. Acesta este simțămîntul înălțător sub semnul căruia trecutul de luptă și prezentul ne înarmează străduania de azi și cea de mîine. Cu aceste gînduri, cu încrederea nețărmurită în triumful deplin al marii noastre cauze, cauza Partidului Comunist Român, declar închisă ședința jubiliară a Marii Adunări Naționale.

★

Lucrările ședinței jubiliare a Marii Adunări Naționale, consacrată semicentenarului unirii Transilvaniei cu România, au fost transmise în direct de posturile noastre de radio și televiziune.

(Agerpres)

Manifestări consacrate semicentenarului unirii Transilvaniei cu România

ÎN ȚARĂ

În cadrul manifestărilor consacrate semicentenarului unirii Transilvaniei cu România, Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România a organizat o expoziție documentară, care ilustrează evoluția ideii de unitate națională și lupta poporului român pentru realizarea acestei nobile aspirații.

Exponatele oglindesc procesul de naștere a poporului român, formarea statelor feudale românești de sine stătătoare, reliefează conștiința unității de neam și de limbă a tuturor românilor de pe ambele versante ale Carpaților, aspirația lor spre unificarea statală, înfăptuită pentru prima oară sub voevodul Mihai Viteazul. Documente originale ale vremii amintesc cele mai semnificative momente din lupta de eliberare socială și națională a poporului nostru, culminînd cu actul istoric al unirii Transilvaniei cu România înfăptuită în urmă cu cincizeci de ani.

Expoziția este deschisă în sălile Muzeului din șoseaua Kiseleff nr. 3.

★

„Pagini de artă închinate Transilvaniei", se intitulează expoziția organizată în sălile Muzeului de artă al Republicii Socialiste România, al cărei vernisaj a avut loc vineri la amiază, cu participarea unor reprezentanți ai vieții noastre culturale.

★

La București, cabinetul de partid al Comitetului municipal al P.C.R. a organizat un simpozion cu tema „Unirea Transilvaniei cu România — măreț eveniment din istoria patriei". Despre semnificația acestui act istoric au vorbit prof. univ. Vasile Maciu, membru corespondent al Academiei, conf. dr. Victor Axenciuc, secretar științific al Academiei de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu" și lector univ. Ion Ardeleanu, director adjunct al Muzeului de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România.

★

La Ministerul Muncii a vorbit despre semnificația acestui eveniment dr. Augustin Deac, director adjunct al Institutului de studii istorice și social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R.

★

Simpozioane consacrate semicentenarului unirii Transilvaniei cu România au avut loc și la Casa de cultură a sectorului 3, la clubul IPROCHIM, iar la cluburile întreprinderilor Adesgo, Tesătoriile Reunite, liceele nr. 10 și 11, căminele culturale din comunele Mogoșoaia, Otopeni, Voluntari și Chiajna, au fost prezentate expuneri pe aceeași temă. Comitetul pentru cultură și artă al municipiului București în colaborare cu Casa Centrală a Armatei a organizat vineri seara în sala de spectacole a C.C.A. recitalul poetic „Carmen Transilvaniae".

După cuvîntul academicianului Mihai Beniuc, cunoscuți poeți și actori bucureșteni au recitat versuri închinate unirii și patriei.

★

La Tg. Mureș a avut loc o sesiune, în cadrul căreia au fost prezentate 11 comunicări științifice legate de istoricul eveniment.

În localitate a fost deschisă o expoziție dedicată semicentenarului unirii Transilvaniei cu România. Numeroasele tipărituri vechi, fotografii și celelalte documente ale vremii vorbesc despre amplele acțiuni desfășurate în această parte a Transilvaniei în sprijinul ideii de unitate a poporului român, al luptei pentru eliberare socială și națională.

★

La Cluj, pe dealul Cetățuia, a fost dezvelită o placă comemorativă în memoria lui Stephan Ludwig Roth, militant de seamă pentru drepturile sociale și naționale ale poporului român.

★

La Satu Mare a avut loc solemnitatea dezvelirii statuii dr. Vasile Lucaciu. Figură proeminentă a intelectualilor transilvăneni, luptător pentru făurirea unirii, dr. Vasile Lucaciu a fost unul din cei 200 de delegați care în luna mai 1892 au înaintat cancelariei imperiale de la Viena actul Memorandumului și care în 1918 a fost ales vicepreședinte în Consiliul Unității Naționale. Statuia din bronz, este opera sculptorului Corneliu Medrea.

★

La Tîrgoviște a fost dezvelit un bust al lui Mihai Viteazul, sub sceptrul căruia a fost înfăptuită, pentru prima oară, unirea statală a românilor de pe ambele laturi ale Carpaților.

Tot la Tîrgoviște au fost dezvelite busturile lui Petru Cercel și Mircea cel Bătrîn.

PESTE HOTARE

MOSCOVA 29. — Cu prilejul aniversării semicentenarului unirii Transilvaniei cu România, ambasadorul Republicii Socialiste România la Moscova, Teodor Marinescu, a oferit vineri o seară de filme românești.

Au participat reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe al U.R.S.S., conducerii centrale a Asociației de prietenie sovieto-română, oameni de cultură și artă, istorici, ziariști.

VARȘOVIA 29. — Cu prilejul semicentenarului unirii Transilvaniei cu România, la Ambasada României din Varșovia a fost organizată o conferință de presă la care ambasadorul Tiberiu Petrescu a vorbit despre importanța acestui eveniment.

Au participat reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe al R.P. Polone, membri ai corpului diplomatic, reprezentanți ai presei poloneze.

CONAKRY 29. — Ambasada României la Conakry a organizat o conferință de presă cu prilejul semicentenarului unirii Transilvaniei cu România. Miclea Oliviu, însărcinat cu afaceri, a vorbit despre semnificația acestui eveniment istoric. Au participat Elhadj Camara Loffo, secretar de stat pentru problemele sociale, ziariști și reprezentanți ai radiodifuziunii guineeze, corespondenți de presă străini, precum și membri ai corpului diplomatic.

STOCKHOLM 29. — Cu prilejul sărbătoririi semicentenarului unirii Transilvaniei cu România, ambasadorul Republicii Socialiste România în Suedia, Eduard Mezincescu, a oferit vineri o seară de filme românești.

RIO DE JANEIRO 29. — Cu prilejul sărbătoririi semicentenarului unirii Transilvaniei cu România, ministrul României în Brazilia, Gheorghe Matei, a organizat o conferință de presă, la care au participat reprezentanți ai principalelor ziare braziliene, posturi de radio și televiziune, precum și corespondenți străini. Expunerea ministrului român, privind însemnătatea unirii Transilvaniei pentru desăvîrșirea unității de stat a României, a fost urmărită cu viu interes.

BRUXELLES 29 (Agerpres). — La 28 noiembrie, în saloanele Ambasadei române din Bruxelles a avut loc o conferință de presă consacrată celei de-a 50-a aniversări a unirii Transilvaniei cu România. Au participat reprezentanți ai principalelor ziare și reviste belgiene, care au ascultat cu interes expunerea făcută cu acest prilej de ambasadorul Alexandru Lăzăreanu.

★

În aceeași zi, Asociația culturală Belgia-România a organizat la „Palais des beaux arts" din Bruxelles o manifestare consacrată aniversării a 50 de ani de la unirea Transilvaniei cu România.

Ședința a fost prezidată de compozitorul Jean Absil, președintele Academiei regale belgiene, președinte al Asociației culturale Belgia-România.

A luat cuvîntul deputatul socialist Hervé Brouhon, fost ministru, care a subliniat importanța pentru poporul român a acestui eveniment. În expunere, el s-a referit la numeroasele realizări obținute de România pe tărîm economic, cultural și social și a relevat simpatia cu care opinia publică belgiană urmărește politica externă consecventă a României, consacrată păcii și colaborării internaționale.

BEIRUT 29 (Agerpres). — Cu prilejul aniversării semicentenarului unirii Transilvaniei cu România, la 29 noiembrie a avut loc în saloanele Ambasadei române din Beirut o conferință de presă. Au participat Raduane Maulawi, directorul agenției naționale de informații, emirul Hares Chehab, directorul presei, C. Menasa, directorul radiodifuziunii libaneze, redactori-șefi și ziariști de la principalele ziare libaneze.

Ambasadorul român în Liban, dr. Iacob Ionașcu, a evidențiat semnificația istorică a acestui eveniment.

HELSINKI 29 (Agerpres). — La 26 noiembrie 1968, ambasadorul Republicii Socialiste România în Finlanda, Mircea Bălănescu, a organizat o conferință de presă consacrată sărbătoririi semicentenarului unirii Transilvaniei cu România.

La nivelul capacităților proiectate

Noua fabrică de produse ceramice din Timișoara a atins parametrii de producție prevăzuți în proiect. Fabrica dispune de utilaje de dozare a materiei prime și de fasonare mecanică a cahlelor, o uscătorie tunel, precum și un grup de 4 cuptoare microtunel cu flux tehnologic continuu. Din cele 1,6 milioane bucăți cahle pentru sobe de teracotă, prevăzute în planul de producție pe acest an, mai mult de 1 milion au și fost livrate unităților de desfacere.

★

Intrată în acest an în funcțiune, secția de produse din cauciuc a întreprinderii de mase plastice „Dermatina" din Timișoara a produs noi sortimente de uz industrial, sanitar și casnic. Printre acestea se numără mănuși chirurgicale de protecție și de menaj, fire elastice pentru industria textilă, precum și diferite figurine și jucării de cauciuc pentru copii.

Măsurile tehnice aplicate pentru organizarea științifică a întregului proces tehnologic în noua secție au permis atingerea, într-un termen scurt, a capacității de producție proiectată.

(Agerpres)

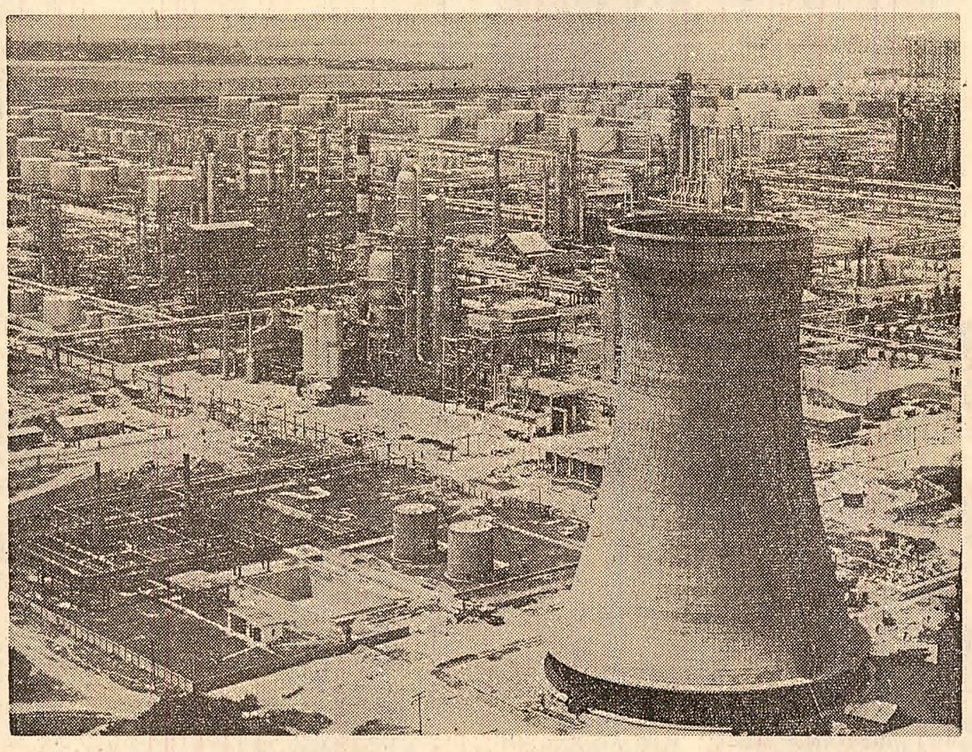

Vedere a Combinatului petrochimic Brazi

Foto : M. Andreescu

ÎN DISCUȚIE:

Planificarea, programarea și evidența construcțiilor

BACĂU (corespondentul „Scînteii"). — Timp de două zile la Bacău a avut loc un schimb de experiență pe tema : „Planificarea, programarea și evidența tehnico-operativă pe șantierele de construcții de locuințe", organizată de Comitetul de stat pentru construcții, arhitectură și sistematizare în colaborare cu consiliul popular județean. Au luat parte un mare număr de specialiști de la diferite organe centrale și locale de construcții și proiectări din întreaga țară.

Au fost expuse, printre altele, referatele privind organizarea științifică a producției și a muncii în cadrul trustului de construcții Bacău ; modelul de programare a producției în construcții-montaj pe șantierul Cornișa Bistriței ; sistemul organizatoric adoptat de șantierul Cornișa Bistriței în vederea aplicării programării lucrărilor prin metoda drumului critic ; tehnologia de execuție a lucrărilor de construcții a blocurilor de locuințe prin folosirea cofrajelor plane și spațiale de mare suprafață.

Participanții la schimbul de experiență au vizitat șantierele de construcții de locuințe din localitate și au vizionat o serie de filme tehnice.

PRIMIRE LA C.C. AL P.C.R.

Vineri după-amiază, tovarășul Chivu Stoica, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., a primit pe tovarășul Bernie Taft, membru al Comitetului Executiv Național al Partidului Comunist din Australia.

A participat tov. Andrei Ștefan, prim-adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R.

În cadrul întîlnirii, desfășurată într-o atmosferă cordială, s-a realizat un schimb de păreri cu privire la unele probleme ale mișcării comuniste și muncitorești internaționale și la dezvoltarea în continuare a relațiilor frățești dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Australia.

vremea

Ieri în țară : Vremea a fost în general frumoasă în Banat, Transilvania și regiunea de munte, unde cerul a fost variabil, mai mult senin. În rest, cerul s-a menținut acoperit și izolat a burnițat. Vîntul a suflat slab. Temperatura aerului la ora 17 oscila între 2 grade la Satu Mare și Săcueni și 9 grade la Moldova Veche, pe alocuri ceața a persistat în tot cursul zilei. În București : Vremea a fost închisă. Vîntul a suflat slab. Temperatura maximă a fost de 5 grade.

Timpul probabil pentru ziua de 1, 2 și 3 decembrie a.c. În țară : Vreme în general închisă. Vor cădea precipitații sub formă de burniță și ploaie slabă. Vînt slab, pînă la potrivit. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 5 și plus 5 grade, iar maximele între 1 grad și 11 grade. Ceață seara și dimineața. În București : Vreme în general închisă. Vor cădea precipitații sub formă de ploaie slabă. Vînt slab, pînă la potrivit. Temperatura ușor variabilă. Ceață seara și dimineața.

SPORT

O SURPRIZĂ PLĂCUTĂ ÎN BASCHETUL FEMININ

Politehnica a eliminat pe Radnicki din „C.C.E."!

Trebuie să recunoaștem că, date fiind avantajul de numai trei puncte (71—68) și comportarea destul de slabă avută în meciul de la București cu Radnicki, echipa feminină de baschet Politehnica București, reprezentanta României în „Cupa campionilor europeni", plecase la Belgrad pentru partida retur cu extrem de mici șanse de calificare. Baschetbalistele iugoslave, avînd și avantajul terenului propriu (avantaj de loc neglijabil în sporturile de sală), porneau deci net favorite. Spre surprinderea generală și spre marea noastră satisfacție, bucureștencele au făcut de această dată un joc bun. Aplicînd o tactică incomodantă pentru adversare (apărare om la om și atacuri prin surprindere), studentele au reușit să mențină scorul foarte strîns, nepierzînd în final decît cu un punct diferență : 59—58 (29—26) !

Scorul general al acestei duble întîlniri fiindu-le favorabil : 129—127, baschetbalistele de la Politehnica s-au calificat deci în turul doi al C.C.E. În această fază a celei mai importante competiții baschetbalistice europene de club, bucureștencele urmează să se întîlnească în două meciuri (pe teren propriu și în deplasare) cu învingătoarea din confruntarea campioanelor Spaniei și Portugaliei. Conform regulamentului, Politehnica va susține primul meci în deplasare.

Comentînd meciul de la Belgrad dintre echipele Radnicki și Politehnica, meci care a dus la calificarea formației noastre, redactorul sportiv al agenției iugoslave Tanjug scrie, printre altele : „Deși în prima repriză gazdele au condus la un moment dat cu 11 puncte, iar în ultimele cinci minute au condus de trei ori cu patru puncte (diferență suficientă calificării), bucureștencele au practicat un joc foarte bun și cu un finiș extraordinar (au înscris în ultimul minut trei coșuri) au obținut calificarea în turul doi". Comentatorul agenției citate evidențiază din rîndurile echipei Politehnica București pe Sanda Dumitrescu-Georgescu, Cornelia Tatian, Bogdana Diaconescu, Gabriela Ciocan, Ecaterina Vogel.

RUGBIȘTII FRANCEZI AU SOSIT ÎN CAPITALĂ

Vineri la amiază a sosit în Capitală echipa de rugbi a Franței, care va întîlni duminică selecționata României. Pe aeroportul Băneasa, sportivii francezi au fost întîmpinați de reprezentanți ai Federației române de specialitate. Astăzi, de la ora 14, rugbiștii francezi susțin pe stadionul „23 August" un antrenament de acomodare.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

În cadrul turneului internațional de șah de la Palma de Mallorca s-au disputat partidele întrerupte din runda a 4-a. Marele maestru român **Florin Gheorghiu** a remizat cu Paul Benko. În clasament conduc Korcinoi (U.R.S.S.), Larsen (Danemarca), Petrosian (U.R.S.S.) și Spasski (U.R.S.S.) cu cîte 3 puncte fiecare.

Peste 40 000 de spectatori au urmărit la Istanbul returul meciului din cadrul „Cupei campionilor europeni" la fotbal dintre echipele **FENERBAHCE ISTANBUL ȘI AJAX AMSTERDAM.** Victoria a revenit fotbaliștilor olandezi cu scorul de 2—0 (0—0) prin golurile marcate de Kelzer (min. 55) și Nuninga (min. 87).

Partida a fost condusă de arbitrul român Iosif Ritter. **FORMAȚIA AJAX AMSTERDAM, CARE CÎȘTIGASE ȘI PRIMUL JOC CU ACELAȘI SCOR, S-A CALIFICAT PENTRU TURUL URMĂTOR AL COMPETIȚIEI.**

La Madrid s-a disputat **RETURUL MECIULUI DINTRE ECHIPELE REAL MADRID ȘI ALDERSHOT WARRIORS (ANGLIA), CONTÎND PENTRU „CUPA CAMPIONILOR EUROPENI" LA BASCHET MASCULIN.** Dovedind o netă superioritate, baschetbaliștii spanioli au obținut o victorie la scor : 135—44 (65—23). Învingătoare și în primul joc, echipa Real Madrid s-a calificat pentru turul următor.

LA TATABANYA S-AU ÎNTÎLNIT, ÎN CADRUL „CUPEI EUROPEI CENTRALE" LA FOTBAL, FORMAȚIILE TATABANYA ȘI UNION TEPLICE (CEHOSLOVACIA). La capătul unui joc echilibrat, cele două echipe au terminat la egalitate : 3—3 (1—2). Pentru gazde au marcat : Csernai, Horvath și Ladinszki. Golurile fotbaliștilor cehoslovaci au fost înscrise de Stratil (2) și Gomola.

În cadrul „Cupei campionilor europeni" la baschet feminin s-au disputat două meciuri retur.

La Halle, formația locală **S. C. Chemie** a învins la un scor concludent : 72—17 (31—9) echipa suedeză **„Ruter Moerby"** din Stockholm, calificîndu-se pentru turul II al competiției. (În primul meci, baschetbalistele din R. D. Germană cîștigaseră cu 84—47). A mai obținut calificarea în turul II și echipa italiană **Recoaro Vicenza,** care a întrecut pe teren propriu cu scorul de 55—39 (26—21) pe **Maccabi Tel Aviv.** (În prima partidă, Maccabi Tel Aviv terminase învingătoare cu 55—50).

Cu prilejul unui concurs internațional de ciclism desfășurat la „Hallenstadion" din Zürich, **sportivul elvețian Xaver Kurmann — medaliat cu bronz la Jocurile Olimpice de la Ciudad de Mexico — a stabilit un nou record mondial (la amatori) pe distanța de 5 000 m pe teren acoperit,** fiind cronometrat cu timpul de 6'06". Vechiul record mondial era de 6'08"4/10 și aparținea din anul 1967 ciclistului olandez Gert Bongers.

ÎN SEZONUL SPORTIV DE IARNĂ 1969, LA PATINAJ ARTISTIC, HOCHEI PE GHEAȚĂ, BOB ȘI SĂNIUȚE, PRINCIPALELE COMPETIȚII SE VOR DESFĂȘURA DUPĂ URMĂTORUL CALENDAR : PATINAJ ARTISTIC — campionatele europene la Garmisch-Partenkirchen (R.F.G.), între 4 și 8 februarie ; campionatele mondiale, la Colorado Springs (S.U.A.), între 25 februarie și 2 martie ; **HOCHEI PE GHEAȚĂ** — campionatul mondial grupa A, la Stockholm, între 15 și 30 martie ; grupa B la Liubliana (Iugoslavia), între 13 și 23 februarie ; grupa C la Skoplie, cu începere de la 24 februarie ; **BOB** — campionatul european la Cervinia (Italia), între 19 ianuarie și 2 februarie ; campionatul mondial la Lake Placid (S.U.A.), între 9 și 23 februarie ; campionatul european de juniori la Cortina d'Ampezzo, între 26 ianuarie și 2 februarie.

În localitatea suedeză Joenkoeping s-a disputat **REVANȘA ÎNTÎLNIRII INTERNAȚIONALE DE HOCHEI PE GHEAȚĂ DINTRE ECHIPA SECUNDĂ A SUEDIEI ȘI REPREZENTATIVA S.U.A.** Victoria a revenit gazdelor cu scorul de 7—3 (2—1, 1—0, 4—2). În primul meci, disputat la Goteborg, hocheiștii suedezi cîștigaseră cu scorul de 4—0.

În sferturile de finală ale turneului internațional de tenis (rezervat jucătorilor profesioniști), care se desfășoară la „Madison Square Garden" din New York, americanul **PANCHO GONZALES** l-a întrecut cu 7—5, 5—7, 6—4 pe australianul **KEN ROSEWALL,** unul dintre principalii favoriți ai turneului. În celelalte partide, australianul **ROD LAVER** a dispus cu 6—3, 7—5 de americanul **EARL BUCHHOLZ,** spaniolul **ANDRES GIMENO** l-a învins cu 3—6, 6—3, 7—5 pe australianul **JOHN NEWCOMBE,** iar **TONY ROCHE** (Australia) a cîștigat cu 6—4, 6—3 la **DENNIS RALSTON** (S.U.A.).

PRIMIRE LA CONSILIUL ECONOMIC

Președintele Consiliului Economic, Manea Mănescu, a primit vineri după-amiază pe Jean Chapelle, director general al relațiilor externe din Ministerul Economiei și Finanțelor al Franței, care se află în țara noastră în fruntea unei delegații de experți francezi în problemele de cooperare economică, științifică și tehnică.

La primire, care a decurs într-o atmosferă cordială, au participat Florea Dumitrescu, vicepreședinte al Consiliului Economic, și Grigore Bărgăoanu, vicepreședinte al Comisiei guvernamentale de colaborare și cooperare economică și tehnică.

A fost de față însărcinatul cu afaceri ad-interim al Franței la București, Bernard Dejean de la Batie.

(Agerpres)

Semnarea acordului de colaborare economică, industrială și tehnică între România și Norvegia

Vineri după-amiază, la Ministerul Comerțului Exterior, a fost semnat un acord de colaborare economică, industrială și tehnică între România și Norvegia.

Documentul a fost semnat din partea română de către Gheorghe Cioară, ministrul comerțului exterior, iar din partea norvegiană de Sverre Walter Rostoft, ministrul industriei.

La semnare au fost de față membri ai conducerii Ministerului Comerțului Exterior, ambasadorul Norvegiei la București, Egil Ulstein, precum și consilieri și experți români și norvegieni.

★

Seara, ministrul Sverre Walter Rostoft a oferit o recepție în saloanele Hotelului „Athénée Palace".

★

În ultimele zile, ministrul industriei al Norvegiei, Sverre Walter Rostoft, însoțit de consilieri și experți, a făcut o călătorie prin țară. Oaspeții norvegieni au vizitat Șantierul naval din Galați și Uzinele de tractoare din Brașov.

(Agerpres)

Solidari cu lupta eroicului popor vietnamez

— Mitingul studenților bucureșteni —

Studenții români și străini care învață în Centrul universitar București și-au reafirmat solidaritatea față de lupta curajoasă a poporului vietnamez cu prilejul mitingului vineri seara de Uniunea Studenților din România, cultură a studenților, în tămînii internaționale de cu lupta poporului și stud namezi.

La manifestare au fost asemenea, membri ai R. D. Vietnam și ai Rep permanente în România a Național de Eliberare din de sud.

In numele tineretului român, Nicolae Irimie, se U.A.S.R., a adus un fierb poporului și studenților din care desfășoară o luptă di de sacrificii și eroism pent tate și independență, împotr sorilor americani. Încetarea ționată a bombardamentelor R. D. Vietnam, a spus el, re consecința logică a luptei poporului vietnamez din nor sudul țării, care într-o supre țiune și-a mobilizat forțele, re materiale și spirituale, pentru rea independenței și suver sale. Alături de celelalte țări s te, a menționat vorbitorul în iere, tineretul universitar româ afirmat cu putere și în perma solidaritatea frățească și spr multilateral față de poporul vi mez. Condamnînd politica fol forței, a continuat acesta, a amest lui brutal în treburile interne Vietnamului fățesc, România a a dat și acordă sprijin multilateral, nomic, politic, militar și diplom poporului vietnamez și susține nea tut dreptul său inalienabil de a orîndui viața în mod suveran, co form voinței și aspirațiilor sale.

Din partea studenților și doctora zilor vietnamezi a luat cuvîntu Nguyen Cang, care a rostit cuvint de caldă mulțumire poporului și tine retului român pentru sprijinul acor dat luptei drepte a poporului vietna-

mez. A luat, de asemenea, cuvîntul studentul Florin Popa, de la Institutul de medicină și farmacie din București.

În încheierea mitingului a fost adoptată o moțiune de solidaritate cu lupta poporului și studenților din Vietnam, în care se spune, printre altele :

„Studenții români, împreună cu întregul popor, cer cu fermitate încetarea agresiunii S.U.A. în Vietnam, retragerea tuturor forțelor militare americane și satelite din Vietnamul de ud, înlăturarea tuturor obstacolelor în calea reglementării politice a roblemei vietnameze, în conformitate cu aspirațiile legitime ale poporului vietnamez".

Asistenței i-au fost prezentate apoi nele documentare românești realizate în R. D. Vietnam „Copilărie fu" și „Între două bombardamente".

★

Cu același prilej, în incinta Casei ulturii a studenților a fost amenajată o expoziție fotografică, ilustrînd diferite aspecte din lupta poporului și studenților vietnamezi.

(Agerpres)

TV

PROGRAMUL I

10 — Lumea copiilor. Emisiune muzical-distractivă pentru copii. 18,00 — Mult e dulce și frumoasă — emisiune de limba română. 18,30 — Pentru tineretul școlar. „Prinț și cerșetor" (IV). Ecranizare după romanul lui Mark Twain. 19,15 — Hochei pe gheață : România — Polonia. Transmisiune de la Patinoarul 23 August. 19,30 — Telejurnalul de seară. 19,45 — Încheierea transmisiunii de hochei. 20,15 — Tele-enciclopedia. Cuprins : „Darwinism" (II) — „1900" — „Obiceiuri" 21,15 — Miniaturi folclorice. 21,25 — Film serial : Răzbunătorii. 22,15 — Varietăți muzical-distractive cu : Horia Căciulescu, Ioana Radu, Ionel Budișteanu, Nicușor Predescu, Angela Iurcenco, Eugenia Olteanu, Cristina Dan, Dorin Anastasiu, Marcel Roșca, Cornel și Mircea Constantiniu, Petre Ciortea, Victor Vlase și formația orchestrală condusă de Paul Ghenței. 23,15 — Telejurnalul de noapte. 23,30 — Închiderea emisiunii programului I.

PROGRAMUL II

20,15 — Telex T V. 20,20 — Orchestre de muzică ușoară. Formația condusă de Iosif Hastreiter. 20,50 — Program de circ. 21,20 — Recitalul de sîmbătă seara. 22,00 — Bis... pe 16 mm. Spionaj în lumea animalelor. 22,25 — Telecinemateca umorului cu Ch. Chaplin și Fatty. 22,45 — Închiderea emisiunii programului II.

cinema

- **Columna : (ambele serii) : PATRIA — 9 ; 12 ; 15 ; 18 ; 20,45.**
- **Ziua în care vin peștii : REPUBLICA — 9 ; 11,30 ; 14 ; 16,15 ; 18,45 ; 21,15, CAPITOL — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 21.**
- **Anna Karenina (ambele serii) : LUCEAFĂRUL — 9 ; 12,30 ; 16,15 ; 19,45.**
- **Zilele filmului canadian : SALA CINEMATECA — 18,45 ; 21.**
- **„Judoka" agent secret : FESTIVAL — 8,30 ; 11 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 21, MELODIA — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 20,45, MODERN — 9,30 ; 11,45 ; 14 ; 16,15 ; 18,30 ; 20,45.**
- **Marianna, agentul 0555 : VICTORIA — 9,30 ; 11,30 ; 13,45 ; 15,45 ; 18,15 ; 20,45, MIORIȚA — 9,30 ; 11,30 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.**
- **Noaptea : CENTRAL — 8,30 ; 11 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 21,15.**
- **Înțeleptul de pe muntele blestemat : ARTA — 9—15,45 în continuare ; 18 ; 20,15 ; GRIVIȚA — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30, FLOREASCA — 18,30 ; 20,45.**
- **Winnetou (seria a III-a) : FLOREASCA — 9,15 ; 11,30 ; 14 ; 16,15, ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE — 15,15 ; 17,45 ; 20.**
- **Valea albinelor : LUMINA — 9,15—16 în continuare ; 18,30 ; 20,45.**
- **Heidi : DOINA — 9 ; 11 ; 13.**
- **Inimă nebună... nebună de legat : DOINA — 16 ; 18,15 ; 20,30.**
- **Lumea comică a lui Harold Lloyd — Plimbarea lui Esop : TIMPURI NOI — 9 ; 11,15 ; 13.30 ; 15,45 ; 18 ; 20,15.**
- **Prințesa : UNION — 10,30 ; 15,30 ; 18 ; 20,30.**
- **Fete în uniformă : FEROVIAR — 9—13,30 în continuare ; 16 ; 18,30 ; 20,45, EXCELSIOR — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.**
- **Vera Cruz : GLORIA — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.**
- **Neînțelesul : GIULEȘTI — 15,30 ; 18 ; 20,30.**
- **Hombre : AURORA — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,45, TOMIS — 9—15,45 în continuare ; 18,15 ; 20,30, FLAMURA — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.**
- **Lustragiul : BUZEȘTI — 15,30 ; 20,30.**
- **Autorizație de căsătorie : BUZEȘTI — 18.**
- **Căderea imperiului roman : DACIA — 8,45—19,30 în continuare.**
- **Heroina : BUCEGI — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.**
- **Marysia și Napoleon : UNIREA — 15,30 ; 20,30.**
- **Unchiul meu : UNIREA — 18.**
- **Viață la castel : LIRA — 15,30 ; 20,30.**
- **Eu te-am iubit : LIRA — 18.**
- **Regele suedez : VIITROUL — 15,30 ; 20,30.**
- **Gustul mierii : VIITORUL — 18.**
- **Mărturisirile unui domn cu cameră mobilată : DRUMUL SĂRII — 15 ; 17,30 ; 20, RAHOVA — 15,30 ; 20,30.**
- **Colivie pentru doi : RAHOVA — 18.**
- **Sfîntul la pîndă : MOȘILOR — 15,30 ; 20,30.**
- **Țar și general : MOȘILOR — 18.**
- **Veșnicul întîrziat : COTROCENI — 15,30 ; 20,30.**
- **Maica Ioana a îngerilor : COTROCENI — 18.**
- **Tarzan, omul-maimuță : PACEA — 15,45 ; 18 ; 20,15.**
- **Tarzan, omul maimuță și Fiul lui Tarzan : VOLGA — 9,30—16 în continuare ; 19,15.**
- **Operațiunea San Gennaro : POPULAR — 15,30 ; 20,30.**
- **Soare și umbră : POPULAR — 18.**
- **Viva Maria : MUNCA — 15.30 ; 20,30.**
- **Romanță pentru trompetă : MUNCA — 18.**
- **Șapte oameni de aur : FLACĂRA — 15,30 ; 18 ; 20,30.**
- **Duelul lung : VITAN — 15,30 ; 20,30.**
- **Lady Macbeth din Siberia : VITAN — 18.**
- **Roata vieții : PROGRESUL — 15,30 ; 20,30.**
- **Bela : PROGRESUL — 18.**
- **Fratele doctorului Homer : COSMOS — 15,30 ; 18 ; 20,15.**
- **Aventurierii : FERENTARI — 15,30 ; 20,30.**
- **A trecut o femeie : FERENTARI — 18.**
- **Fiul lui Tarzan : CRINGAȘI — 14,30 ; 16,30 ; 18,30 ; 20,30.**

teatre

- **Filarmonica de stat „George Enescu" (la Ateneul Român) : Concert simfonic — 20. Dirijor : Rolf Kleinert (R.D.G.). Solist : Aurelian Octav Popa.**
- **Opera Română: Traviata — 19,30.**
- **Teatrul de Operetă : Prințesa circului — 19,30.**
- **Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia) : Regina de Navarra — 19,30 ; (sala Studio): Orașul nostru — 19,30.**
- **Teatrul de Comedie : Opinia publică — 20.**
- **Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din bd. Schitu Măgureanu) : Meteorul — 20 ; (sala din str. Alex. Sahia) : Dansul morții — 20.**
- **Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru) : Echilibru fragil — 19,30 ; (sala Studio) : Cafeneaua cameleonilor — 20.**
- **Teatrul Mic : Îngrijitorul — 20.**
- **Teatrul Giulești (la Sala Palatului) : Visul unei nopți de iarnă — 19,30.**
- **Teatrul „Barbu Delavrancea" : Ion — 20.**
- **Teatrul „Ion Creangă" : Mușchetarii măgăriei sale — 15 ; Andromaca — 18,30.**
- **Teatrul evreiesc de stat : Întîlnire pe culmi — 20.**
- **Teatrul „Țăndărică" (sala din Calea Victoriei) : Șoricelul și păpușa — 17 ; (sala din str. Academiei) : A fugit un tren — 17.**
- **Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy) : Ca la Tănase — 19,30 ; (sala din Calea Victoriei nr. 174) : Mexico-Melody — 19.30.**
- **Circul de stat : Circul „Aeros" (R.D.G.) — 16 ; 19,30.**

Cronica zilei

Delegația Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, condusă de Ioan Cotoț, secretar al Consiliului Central, care, în perioada 17—27 noiembrie a făcut o vizită în Japonia, la invitația Consiliului General al Sindicatelor din această țară (SOHYO), s-a înapoiat vineri seara în Capitală.

★

La invitația Consiliului Uniunii sindicatelor din Virșeț, vineri dimineața a plecat în R.S.F. Iugoslavia o delegație a sindicatelor din județul Timiș, condusă de Gheorghe Oprea, președintele Consiliului municipal Timișoara al sindicatelor. Delegația va participa la festivitățile prilejuite de sărbătoarea națională a popoarelor din R.S.F. Iugoslavia.

★

Academia națională de medicină din Franța a decernat prof. dr. docent Iancu Gonțea, șeful catedrei de alimentație a Institutului de medicină și farmacie și al secției de alimentație a Institutului de igienă din București, premiul „Maurel" și titlul de laureat al acestui înalt for științific. După cum se știe, profesorul Gonțea, în urma unor ample cercetări, a introdus în știința medicală conceptul de substanțe antinutritive naturale. Lucrările profesorului Gonțea și ale colaboratorilor săi au fost folosite între altele și de profesorul Barnard în alimentația bolnavilor cărora li s-a transplantat o nouă inimă.

★

Vineri la amiază s-a încheiat simpozionul intitulat „Enzime și izoenzime în patologie", care s-a desfășurat — sub auspiciile Academiei — la Institutul de medicină internă „N. Gh. Lupu" din București.

În cadrul acestei reuniuni științifice, la care, alături de specialiști români, au participat biochimiști, medici, fiziologi, biologi și microbiologi din Anglia, Bulgaria, Franța, R. D. Germană, Italia, Polonia, Statele Unite ale Americii și Ungaria, au fost prezentate progresele realizate în domeniul patogeniei, diagnosticului enzimatic și izoenzimatic și terapiei enzimatice.

Dezbaterile care au avut loc în cadrul simpozionului s-au axat pe corelațiile dintre enzime, structuri și funcții, prezența proteinenzimelor în forme moleculare multiple și au elucidat direcțiile fundamentale de dezvoltare în enzimologia generală și în enzimopatologie. Ele au relevat necesitatea intensificării cercetărilor cu privire la genetică, farmacogenetică, imunologie enzimatică.

(Agerpres)

LOTO

Numerele extrase la tragerea din 29 noiembrie 1968.

60 26 77 34 9 85 25 42
2 50 64 18

Fond de premii : 953 040 lei.
Report categoria I 83 767 lei.

CONSFĂTUIREA ANUALĂ A DELEGAȚIILOR ARMATELOR STATELOR PARTICIPANTE LA TRATATUL DE LA VARȘOVIA S-A ÎNCHEIAT

Potrivit planului Comandamentului Unificat, în perioada 26—29 noiembrie 1968, în orașul București s-a desfășurat consfătuirea cadrelor de conducere ale armatelor statelor participante la Tratatul de la Varșovia. Consfătuirea a fost condusă de comandantul suprem al Forțelor Armate Unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia, mareșalul Uniunii Sovietice I. I. Iakubovski.

La consfătuire au fost analizate probleme actuale care privesc desfășurarea pregătirii de luptă a trupelor și întărirea continuă a capacității de apărare a țărilor participante la Tratatul de la Varșovia.

Participanții la consfătuire au vizitat unități și instituții militare de învățămînt și au asistat la aplicațiile și exercițiile demonstrative prezentate de diferite arme ale Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România.

viața internațională

Festivitățile de la Tirana

TIRANA 29 (Agerpres). — Cu prilejul împlinirii a 56 de ani de la proclamarea independenței Albaniei și a 24 de ani de la eliberarea Albaniei de sub jugul fascist, Comitetul Central al Partidului Muncii din Albania, președinția Consiliului General al Frontului Democratic din Albania și Comitetul districtual Tirana al P.M.A. au organizat o adunare solemnă la care au luat parte Enver Hodja, prim-secretar al C.C. al P.M.A., Hadji Lleshi, președintele Prezidiului Adunării Populare, Mehmet Shehu, președintele Consiliului de Miniștri, alți conducători de partid și de stat albanezi, reprezentanți ai unor organizații de masă, veterani de război, reprezentanți ai oamenilor muncii.

A luat cuvîntul Haki Toska, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.A., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R. P. Albania, care a vorbit despre semnificația celor două evenimente în istoria poporului albanez, precum și despre succesele obținute în anii care au trecut de la eliberare. Ca urmare a muncii creatoare a miilor de oameni ai muncii, anul acesta, a arătat Haki Toska, se așteaptă ca sarcinile planului de stat pe anul 1968 să fie depășite. În 1968, a arătat vorbitorul, în industrie ritmul de creștere a producției brute a fost de 14 la sută, față de numai 8,7 la sută cum se prevedea în planul cincinal. În agricultură, producția a înregistrat o creștere cu 28,1 la sută în comparație cu anul 1965. Sporirea producției industriale și agricole, precum și o serie de măsuri sociale și culturale adoptate în 1968 au avut o influență directă asupra ridicării nivelului de trai al populației, a arătat vorbitorul.

P. C. Francez despre măsurile economice adoptate de guvern

PARIS 29. — Corespondentul Agerpres Al. Gheorghiu transmite : Ziarul „l'Humanité" publică declarația Biroului Politic al C.C. al P.C.F., în care sînt criticate ca antipopulare recentele măsuri ale guvernului francez pe plan economic și financiar. Declarația consideră că ele lovesc populația muncitoare, ducînd la creșterea prețurilor și la agravarea șomajului și îi avantajează pe capitaliști.

P.C.F. reamintește propunerile pe care le-a făcut pentru depășirea crizei financiare, fără afectarea intereselor oamenilor muncii și asigurîndu-se dezvoltarea economiei naționale. Printre acestea se numără o reformă democratică a fiscalității, care să ușureze povara impozitelor ce apasă asupra tuturor păturilor muncitoare, sporirea contribuției marilor capitaliști, obligarea celor care au făcut speculații asupra francului să plătească un procent de 30 la sută din valoarea capitalurilor exportate în străinătate. Apărarea monedei, lupta eficace contra speculării, conchide declarația, cer naționalizarea progresivă a marilor monopoluri bancare și industriale, instaurarea unei adevărate gestiuni democratice și controlului oamenilor muncii asupra marilor sectoare naționalizate ale industriei și creditului.

DE PRETUTINDENI

„FEBRA" DIAMANTELOR

Poliția din Sierra Leone a arestat în regiunea Kono, unde se află cele mai mari mine de diamante din această țară, peste 200 de cetățeni străini care nu posedau actele de rezidență necesară. Din ordinul autorităților, în această regiune au fost făcute mai multe razii, deoarece zeci de mii de persoane, atrase de bogatele zăcăminte de diamante, efectuau prospecțiuni în mod ilegal.

„OBIECT ZBURĂTOR" ÎN CHILE

Agenția Reuter, citînd ziarul chilian „El Mercurio", a anunțat că un „obiect zburător" a urmărit de-a lungul unui drum de țară o mașină în care se afla o oficialitate guvernamentală însoțită de alte trei persoane. Secretarul guvernului provincial, Tito Morales, a declarat că un „obiect zburător" a coborît deasupra „Jeep"-ului în care se afla împreună cu însoțitorii săi. „Obiectul — a spus el — a difuzat în interiorul automobilului o lumină albă înfiorătoare care ne jena ochii. Șoferul mașinii, înspăimîntat, s-a îndreptat cu toată viteza spre orașul Parral, în timp ce obiectul zburător ne urma". Morales a adăugat că „obiectul zburător" a luat înălțime și a dispărut atunci cînd automobilul s-a apropiat de o stație de benzină.

UN NOU POMPEI ?

Un torent de lavă care se scurge pe versanții vulcanului „Cerro Negro" din Nicaragua amenință să transforme localitatea Rota într-un nou Pompei. Valul de lavă, ajuns la o distanță de un kilometru de această localitate, a fost oprit de un dig provizoriu de pămînt. Dacă acest fragil obstacol va ceda, s-ar putea ca Rota să dispară de pe hartă.

Forța torentului de lavă a crescut și mai mult în ultimul timp datorită unor noi erupții ale vulcanului. O ploaie de nisip și cenușă aprinsă, aruncată din craterul principal, care a căzut la o distanță de aproximativ 15 kilometri de Rota, a provocat panică în rîndul populației acestei localități.

INVENȚIE STINGHERITOARE...

La expoziția internațională de invenții deschisă anul acesta la New York au fost prezentate 5 000 de exponate : mașini, aparate, dispozitive de tot felul, menite să slujească pe om în cele mai obișnuite și mai neprevăzute situații. Un șir de inventii au atras atenția industriașilor veniți să cumpere patentele realizate de expozanți. Dacă ele vor fi sau nu valorificate rămîne însă un semn de întrebare. Precedenta expoziție este în acest sens edificatoare. Cel mai mare interes a stîrnit o mașină de spălat care curăță rufele... cu ioni. Oferind un preț ademenitor, o firmă producătoare de săpun a achiziționat patentul acestei mașini, dar nu pentru a pune în fabricație noua realizare tehnică, ci pentru a înmormînta stingheritoarea descoperire.

RECORD... STRADIVARIUS

Amatorii de viori celebre înregistrează cu îngrijorare o rapidă ascensiune a prețurilor la faimoasele instrumente Stradivarius. În cadrul unei licitații recente care a avut loc la Londra, o vioară confecționată de maistrul italian în 1709 s-a vîndut la prețul de 22 000 lire sterline. Pentru comparație, amintim că ultima vioară originală Stradivarius s-a vîndut cu 13 000 lire sterline.

RAZELE COSMICE ÎN SLUJBA ARHEOLOGIEI

Celebra piramidă Kefren, construită la Giseh între secolele 28 și 23 î.e.n., a început să fie explorată cu ajutorul razelor cosmice. Specialiștii afirmă că această metodă, asemănătoare cu cea a explorării corpului omenesc cu ajutorul razelor X, va permite depistarea încăperilor secrete ale faraonului. Investigațiile de pînă acum au dus la descoperirea a trei încăperi fără să fi fost găsită camera cu mumia faraonului. Eventualele inegalități interceptate de razele cosmice, care sînt înregistrate de mașini electronice de calcul, indică diferențele de densitate în interiorul piramidei și deci existența unor încăperi necunoscute.

„STILUL LUI KILLY"

Cunoscutul sportiv francez Jean-Claude Killy, cîștigător a trei medalii de aur la Jocurile olimpice de iarnă de la Grenoble la probele de schi, va turna un film în localitatea Vail (Colorado). Filmul, „Stilul lui Killy", va fi realizat de operatorul Warren Millen, specializat în filmările întrecerilor de schi, și va prezenta în detaliu caracteristicile stilului remarcabilului sportiv.

viața internațională

BRUXELLES

Euratomul în fața unor noi divergențe

BRUXELLES 29 (Agerpres). — Între țările membre ale Euratom, întrunite joi la Bruxelles, s-au ivit divergențe serioase în legătură cu viitoarea activitate a acestei organizații, considerată un timp o bază a cooperării tehnologice vest-europene. Programul de cercetări al Euratomului a fost redus în ultimul timp, iar țările membre nu au putut cădea de acord nici asupra unui program limitat de proiecte comune. Unele țări, mai ales Franța, au pus accentul pe dezvoltarea unor programe naționale și, în consecință, fondurile necesare proiectelor comune nu au fost aprobate, astfel încît aceste proiecte riscă să fie abandonate. Comisia executivă a pieței comune a avertizat că, în acest caz, circa 100 milioane dolari investiți pînă acum vor rămîne pierduți și 2 000—3 000 oameni de știință de la centrele de cercetări din Italia, Olanda, R.F.G. și Belgia urmează să fie concediați. Actuala criză monetară și programele de austeritate pe care le implică se adaugă la dificultățile care împiedică asigurarea fondurilor necesare pentru proiectele comune.

★

Din Bruxelles se anunță că ministrul belgian însărcinat cu problemele științifice, Theo Lefevre, a părăsit joi seara reuniunea Euratomului, ca urmare a profundelor divergențe ivite în rîndul participanților cu privire la programul de viitor al acestei organizații vest-europene.

MONTREAL:

Conferință pentru încetarea războiului din Vietnam

MONTREAL 29 (Agerpres). — În orașul canadian Montreal s-au deschis ieri lucrările conferinței țărilor din emisfera occidentală pentru încetarea războiului din Vietnam. Un număr de 2 000 de delegați, în rîndurile cărora se află numeroase personalități politice din această regiune a lumii, participă la conferință, care va examina mijloacele de intensificare a campaniei în favoarea încetării războiului dus de S.U.A. împotriva poporului vietnamez și pentru retragerea trupelor americane din Vietnam.

Au fost invitate, de asemenea, cîte o delegație a R.D. Vietnam și a F.N.E. din Vietnamul de sud.

Printre participanții la conferință se află fostul prim-ministru al Guyanei (fostă britanică), Cheddi Jagan, liderul Mișcării pentru independența insulei Porto-Rico, Juan Mari Bras, președintele Senatului chilian, Salvadore Allende, precum și delegații ale diferitelor organizații pacifiste din S.U.A., Mexic, Bermude, Trinidad-Tobago, Canada și din alte țări.

Poziția F.N.E. față de convorbirile de la Paris

HANOI 29 (Agerpres). — Un purtător de cuvînt al Comisiei pentru relații externe a Comitetului Central al Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud a dat publicității o declarație condamnînd poziția Statelor Unite față de convorbirile de la Paris, expusă în declarația Departamentului de Stat al S.U.A. din 26 noiembrie, anunță agenția V.N.A., citînd agenția Eliberarea.

În declarația F.N.E. se subliniază că Statele Unite, folosind afirmații ambigue, au denaturat din nou caracterul conferinței cvadripartite în problema Vietnamului, încercînd să atribuie o aureolă falsă marionetelor lor, trădători ai poporului vietnamez, și să nege rolul F.N.E., singurul reprezentant autentic al poporului din Vietnamul de sud.

Frontul Național de Eliberare arată că acceptă să participe la conferința de la Paris în problema vietnameză ca o parte independentă, pe deplin competentă să soluționeze toate problemele referitoare la Vietnamul de sud.

Prin desconsiderarea F.N.E., se arată în încheierea declarației, S.U.A. au barat de fapt calea spre găsirea unei soluții juste a problemei Vietnamului de sud. S.U.A. trebuie să poarte întreaga răspundere pentru împiedicarea ținerii conferinței de la Paris în problema Vietnamului.

„Ultimul act" al campaniei electorale din Venezuela

CARACAS 29 (Agerpres). — Vineri în Venezuela s-a încheiat campania pentru alegerile prezidențiale de la 1 decembrie, campanie care s-a desfășurat timp de peste un an. „Ultimul act" l-a constituit apariția la televiziune a patru candidați la postul de președinte al țării. Numărul alegătorilor înregistrați se ridică la 4,1 milioane, ceea ce reprezintă aproximativ 50 la sută din populația țării.

Pentru postul de președinte și-au pus candidatura șase persoane, și, după cum apreciază agenția Associated Press, ultima fază a campaniei electorale s-a consumat fără să furnizeze prea multe indicii privind șansele pretendenților la fotoliul prezidențial. Rezultatele din Caracas și alte mari orașe vor fi cunoscute luni, dar cîștigătorul scrutinului prezidențial urmează să fie declarat oficial abia marți.

Reuniune interparlamentară la Moscova

MOSCOVA 29. — Corespondentul Agerpres N. Cristoloveanu transmite: La 29 noiembrie a avut loc la Kremlin o întîlnire a reprezentanților grupurilor parlamentare din Bulgaria, Cehoslovacia, R. D. Germană, Mongolia, Polonia, România, Ungaria și Uniunea Sovietică.

Republica Socialistă România a fost reprezentată de prof. Tudor Drăganu, vicepreședinte al grupului interparlamentar român.

Participanții la întîlnire, care s-a desfășurat într-o atmosferă tovărășească, s-au informat reciproc despre activitatea grupurilor parlamentare din țările lor și au abordat, de asemenea, probleme de interes comun.

ITALIA

PLATFORMA DE GUVERNARE A LUI MARIANO RUMOR

ROMA 29 (Agerpres). — Mariano Rumor, însărcinat cu formarea noului guvern italian, dispune acum de o platformă de guvernare, adoptată joi seara de conducerea Partidului democrat-creștin. El urmează să se întîlnească simbătă cu liderii Partidului socialist și cei ai Partidului republican pentru a discuta acest program și măsura în care el poate constitui o bază pentru reconstituirea coaliției de centru-stînga. Programul prevede crearea unor guverne regionale cu împuterniciri economice și administrative importante, o politică economică de folosire deplină a brațelor de muncă și de combatere a dezechilibrului dintre Nord și Sud, majorarea pensiilor de bătrînețe, o reformă a învățămîntului, modificarea codului penal și a celui civil și a legislației familiei, iar pe planul politicii externe menținerea Italiei în N.A.T.O., dar și sprijinirea eforturilor în vederea realizării unor măsuri de dezarmare.

Se apreciază că unele puncte ale acestui program ar fi de natură să mulțumească celelalte două partide și să permită formarea coaliției.

R. S. F. IUGOSLAVIA

Manifestări consacrate sărbătorii naționale

CUVÎNTAREA PREȘEDINTELUI TITO

BELGRAD 29. — Corespondentul Agerpres N. Plopeanu transmite: La 29 noiembrie, în R.S.F. Iugoslavia au avut loc ședințe festive și alte manifestări consacrate sărbătorii naționale a popoarelor iugoslave, cea de-a XXV-a aniversare a constituirii Veceі Antifasciste de Eliberare și naționale și cea de-a XXIII-a aniversare a proclamării republicii.

Au fost date în folosință noi obiective industriale și culturale, s-au depus coroane de flori la mormintele și monumentele celor căzuți în lupta de eliberare națională. Festivitatea centrală s-a desfășurat la Jaițe, orășelul din Bosnia unde acum 25 de ani a avut loc cea de-a doua sesiune a Vecei Antifasciste de Eliberare a Iugoslaviei.

La ședința festivă au participat Iosip Broz Tito, președintele R.S.F. Iugoslavia, președintele Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, alți conducători de partid și de stat, reprezentanți ai tuturor republicilor iugoslave.

Luînd cuvîntul, președintele Iosip Broz Tito a arătat că cea de-a doua sesiune a Vecei Antifasciste de Eliberare a Iugoslaviei (A.V.N.O.J.) a avut o importanță istorică pentru destinul popoarelor iugoslave. Hotărîrea de a forma Comitetul național ca organ executiv, respectiv ca guvern al Iugoslaviei noi, a avut o mare însemnătate.

După ce a menționat amploarea luptei de eliberare națională a Iugoslaviei și aportul acesteia la lupta dusă de forțele aliate democratice și iubitoare de pace din coaliția antihitleristă, vorbitorul a arătat că cea de-a doua sesiune a A.V.N.O.J. a pus bazele juridice ale suveranității și integrității Iugoslaviei.

Născută în focul războiului de eliberare, a continuat vorbitorul, noua Iugoslavie a angajat o luptă la fel de grea și de complexă pentru afirmarea și recunoașterea sa internațională. Popoarele noastre, a spus președintele R.S.F.I., au consimțit să facă imense sacrificii și să verse valuri de sînge pentru a deveni stăpîne pe soarta lor, pentru a hotărî în mod suveran asupra formelor de dezvoltare socială și economică — condiție indispensabilă pentru o cooperare largă bazată pe egalitatea în drepturi cu alte țări și popoare. Sărbătorirea celei de-a 25 aniversări a A.V.N.O.J., a spus în continuare președintele Tito, are loc într-un moment cînd în Iugoslavia sînt depuse eforturi hotărîtoare pentru a realiza reforma economică și socială, pentru a consolida societatea socialistă bazată pe autoconducere.

După cum a arătat vorbitorul, în ultimii 15 ani, producția industrială a crescut de aproape cinci ori, iar numărul angajaților s-a dublat. Din producția internă se acoperă necesitățile de grîu care erau pînă nu de mult satisfăcute din export. Producția de energie electrică a atins 20 miliarde kW/oră pe an, în timp ce în Iugoslavia de dinainte de război abia depășea un miliard. Toate aceste rezultate au contribuit la creșterea nivelului de trai al populației. În zece ani, între 1955 și 1966, volumul global al consumului a crescut de 2,3 ori. În ultimii 10 ani, s-au construit mai mult de un milion de apartamente. S-au înregistrat realizări de seamă în domeniul sănătății publice, în dezvoltarea științei, culturii etc.

În continuare, vorbitorul a arătat că trebuie dublate eforturile pentru continua dezvoltare a bazei economice a societății pentru creșterea venitului național.

Referindu-se la unele probleme ale situației internaționale, președintele Tito a arătat că în perioada de după război, Iugoslavia, ca țară socialistă, a considerat și continuă să considere că suveranitatea în socialism implică independența deplină și întreaga responsabilitate a mișcării revoluționare din fiecare țară în alegerea căii proprii de dezvoltare socială și economică, potrivit condițiilor și nevoilor specifice ale poporului respectiv. Numai astfel de raporturi între țările socialiste și partidele comuniste pot contribui la întărirea mișcării muncitorești internaționale și a mișcării progresiste în general.

Președintele Tito a subliniat în continuare că Iugoslavia s-a condus întotdeauna după principiile internaționalismului, potrivit cărora contribuția cea mai mare la cauza socialismului și progresului în general o constituie rezolvarea justă a problemei naționale și lupta consecventă în propria țară pentru o dezvoltare cuprinzătoare a relațiilor sociale socialiste și satisfacerea intereselor adevărate ale poporului muncitor. „În orice caz, a declarat vorbitorul, cel care nu respectă înainte de toate propria țară și propriul popor nu poate respecta alte popoare".

Concepția marxist-leninistă a internaționalismului, a spus Tito, se bazează pe independența și egalitatea deplină a tuturor popoarelor, aceasta fiind prima condiție a cooperării și coeziunii generale, în vederea atingerii țelului comun.

Noi privim cu neliniște — a spus vorbitorul — înrăutățirea situației internaționale care s-a produs în ultimul timp. Ceea ce neliniștește mai mult este faptul că astăzi încă nu se respectă în relațiile internaționale principiile suveranității și integrității țărilor, principii care au fost proclamate acum un sfert de secol și au fost adoptate de întreaga omenire iubitoare de pace. Dacă aceste principii, care includ dreptul elementar al fiecărui popor de a fi stăpîn în propria sa țară nu sînt respectate, există pericolul apariției de noi crize și de noi focare de conflicte, iar situația internațională nu poate să devină stabilă. În ceea ce o privește, Iugoslavia va continua să lupte cu perseverență pentru aceste principii în colaborare cu toate țările iubitoare de pace, cu toate forțele progresiste. O încurajare o constituie faptul că glasul forțelor progresiste și iubitoare de pace este din ce în ce mai hotărît, cerînd să fie salvgardate pacea și independența popoarelor, să dispară orice amestec în treburile interne și să se dezvolte în toate domeniile o colaborare internațională bazată pe egalitate în drepturi.

Disputa în jurul viitorului statut al insulelor Falkland

BUENOS AIRES 29 (Agerpres). — Lordul Chalfont, secretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe al Marii Britanii, a avut joi o nouă întrevedere cu reprezentanți ai guvernului argentinean consacrată examinării problemei transmiterii către Argentina a suveranității asupra insulelor Falkland situate în Atlanticul de sud. Lordul Chalfont a sosit la Buenos Aires, în drum spre Londra, după ce a petrecut cinci zile în insulele Falkland aflate sub stăpînirea Marii Britanii, unde a avut convorbiri cu reprezentanții celor 2 000 de locuitori asupra viitorului acestui arhipelag.

Un purtător de cuvînt al Ministerului de Externe argentinean a declarat că în cursul întrevederii avute de Chalfont cu ministrul de externe Nicanor Costa Mendez nu a fost realizat nici un acord cu privire la statutul viitor al insulelor.

★

Disputa în legătură cu aceste insule a fost adusă și mai mult în centrul atenției opiniei publice după ce joi un avion argentinean avînd la bord doi ziariști, a făcut o aterizare forțată în apropierea aeroportului Port Stanley, din insulele Falkland. Cei doi ziariști și pilotul aparatului au fost arestați de poliția engleză.

TOKIO

ÎNAINTEA FORMĂRII NOULUI CABINET

TOKIO 29 (Agerpres). — Joi dimineață, cabinetul japonez și-a prezentat demisia pentru a facilita eforturile premierului Eisaku Sato de a forma noul guvern.

Eisaku Sato a declarat că formarea unui nou cabinet a fost cerută de către Convenția Partidului liberal-democrat.

În același timp, Sato a început consultările în vederea numirilor în celelalte posturi de conducere ale partidului. El s-a întîlnit joi cu Shojiro Kawashima, actualul vicepreședinte al P.L.D., care și-a anunțat intenția de a se retrage din viața politică, și cu K. Tanaka și Shigeru Hori, liderii ai partidului.

Numirile în noile funcții de partid constituie o problemă pe care președintele Partidului liberal-democrat trebuie s-o rezolve pînă la 30 noiembrie, urmînd să treacă apoi la constituirea noului cabinet, a cărui componență urmează să fie anunțată la 2 decembrie.

La conferința de presă care a avut loc după Convenția P.L.D., Eisaku Sato a subliniat că în alcătuirea noului cabinet va alege oameni capabili să se ocupe de politica externă, securitatea publică și problemele educației, evocate de el în cuvîntarea rostită după realegerea sa ca președinte al partidului. Printre problemele pe care noul guvern urmează să le rezolve în viitor figurează și realipirea Okinawei.

AGENȚIILE DE PRESĂ TRANSMIT:

Poporul Mauritaniei a sărbătorit a 8-a aniversare a declarării independenței țării. Cu acest prilej, la Nouakchott, în prezența președintelui republicii, Moktar Ould Daddah, și a altor persoane oficiale, au avut loc o paradă militară și o demonstrație. A urmat o ședință festivă a Adunării naționale. În legătură cu politica externă a Mauritaniei, Moktar Ould Daddah a declarat că țara sa este atașată principiilor neangajării, întăririi unității africane, principiilor Organizației Națiunilor Unite și Organizației Unității Africane.

Noile autorități militare din Republica Mali au anunțat că aeroporturile au fost redeschise vineri traficului normal. Totodată, guvernul provizoriu a cerut ambasadelor străine să nu difuzeze broșuri, ziare sau cărți fără aprobarea Ministerului Informațiilor.

Prescripția crimelor de război în actualitatea politică a R.F.G. Rezoluția votată de O.N.U. cu privire la abolirea prescripției pentru crimele de război a readus această problemă pe planul actualității în R. F. a Germaniei. Potrivit legislației prezente, prescrierea crimelor de război ar urma să intre în vigoare în această țară la sfîrșitul anului 1969. Partidul Social Democrat sprijină deocamdată o propunere mai veche a ministrului justiției, Gustav Heinemann, care prevede abrogarea prescripției pentru cei care au condus acțiuni calificate drept crime de genocid.

Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. a examinat problemele îmbunătățirii planificării, creșterii nivelului tehnic și specializării producției mărfurilor cu destinație cultural-sociale și de uz casnic — anunță agenția TASS. A fost adoptată o hotărîre în care se arată că, întrucît cererile populației în ce privește aceste mărfuri nu sînt încă în totul satisfăcute, se trasează sarcina ca în planurile anuale ale republicilor unionale și în planul cincinal pe 1971—1975 să se prevadă sporirea considerabilă a producției lor.

De 16 săptămîni la Toronto (Canada) muncitorii din industria de echipament electronic au încetat lucrul, revendicînd îmbunătățirea condițiilor de muncă. În fotografie: pichet de greviști în fața unei uzine

Guvernul statului Sierra Leone a numit o comisie de anchetă care să cerceteze acuzațiile aduse conducătorilor a 6 provincii de a fi organizat recentele tulburări din țară. Comisia de anchetă, precizează agenția Associated Press, va fi condusă de C. A. Tardi, judecător la Curtea Supremă din Freetown.

Greva generală a funcționarilor publici din Ceylon a intrat în cea de-a doua zi. După cum transmite agenția Reuter, în întreaga țară domnește o atmosferă de tensiune, iar forțele de poliție au ocupat punctele strategice. Greva a afectat și serviciile poștale și de telecomunicații. Greviștii revendică îmbunătățirea salariilor și a condițiilor de muncă

Guvernul columbian a demisionat vineri după o ședință de șase ore, la care a participat și președintele Carlos Lleras Restrepo. Potrivit agenției Associated Press, demisia a fost cerută de președintele Restrepo, care a acuzat guvernul că „nu înregistrează progrese în realizarea programului de reforme".

La Cairo a avut loc o reuniune a Comitetului Central al Uniunii Socialiste Arabe, în cadrul căreia a fost examinat un raport cu privire la manifestațiile studențești în mai multe orașe ale R.A.U., informează cotidianul „Al Ahram".

Kirill Mazurov, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., l-a primit vineri la Kremlin pe František Hamouz, vicepreședinte al guvernului cehoslovac, cu care a avut o convorbire, informează agenția TASS.

În mai multe orașe pakistaneze au continuat demonstrațiile de protest împotriva arestării unor lideri de opoziție și în favoarea unor reforme privind învățămîntul universitar, statutul presei etc. Numărul participanților la demonstrația din orașul Lahore s-a ridicat la 15 000. Între poliție și manifestanți, au avut loc ciocniri. La Rawalpindi, organizațiile de studenți au chemat la grevă generală.

Încheierea celui de-al treilea Congres unional al artiștilor plastici din U.R.S.S. În ședința de închidere a congresului, Uniunii artiștilor plastici i-a fost remis ordinul Lenin, cu care a fost distinsă pentru contribuția adusă la dezvoltarea culturii socialiste. Congresul a ales noua conducere și Comisia de revizie și a adus modificări în statutul uniunii.

Rezervele de aur și devize franceze au scăzut cu 874,5 milioane de franci în săptămîna 14—21 noiembrie — a anunțat Banca Națională a Franței.

UN SUCCES AL SINDICATELOR DIN ITALIA

ROMA 29 — (Agerpres). Cele trei mari centrale sindicale italiene — C.G.I.L., C.I.S.L. și U.I.L. — au obținut o victorie semnificativă după acțiunile greviste din ultimele luni împotriva sistemului așa-numitelor „zone de salarizare", care prevăd o retribuire diferită la muncă egală în regiunile din nordul industrial și sudul țării, rămas în urmă. Cele trei centrale au semnat un acord cu reprezentanții întreprinderilor I.R.I. și E.N.I. (întreprinderi cu participarea statului), în care se prevede desființarea sistemului „zonelor de salarizare" în toate instituțiile care depind de acestea. Acțiunile sindicatelor vor continua, deoarece în întreprinderile particulare, unde lucrează majoritatea oamenilor muncii, sistemul „zonelor de salarizare" se menține.

YEMENUL DE SUD DUPĂ PRIMUL AN

Tînăra republică a Yemenului de sud cunoaște din nou o perioadă agitată. Elementele ostile regimului republican, în frunte cu sultanii și emirii fostei Federații a Arabiei de sud, alungați din țară, și-au intensificat provocările încercînd să dezlănțuie cu ajutor străin o intervenție armată. După ce la sfîrșitul lunii octombrie forțe ale sultanatelor Mascat și Oman au fost masate de-a lungul frontierelor estice, în prezent la granițele de nord au loc concentrări masive de mercenari. Într-un interviu acordat la începutul săptămînii trimisului special al agenției France Presse, președintele Republicii Populare a Yemenului de sud, Kahtan Al Shaabi, atrăgea în mod deosebit atenția asupra acestei situații grave, arătînd în același timp că emirii și șeicii reacționari se bucură de sprijinul larg al Arabiei Saudite. „Noi știm perfect — spunea el — că Arabia Saudită instalează o armată permanentă la Cheruba, la frontiera de nord a celei de-a cincea provincii a noastre. Ei vor să zdrobească regimul nostru și să-i substituie un regim de marionete. Putem să ne așteptăm la un atac în orice moment".

Firește, știrile despre existența acestei primejdii nu surprind dată fiind înverșunarea cu care elementele reacționare din interiorul și din afara Yemenului de sud au privit acest stat chiar din primul moment al apariției lui. Ele nu se pot împăca cu gîndul pierderii importantelor lor poziții economice și strategice. Adenul este unul dintre cele mai însemnate noduri de comunicație la est de Suez. Prin rada sa trec anual circa 6 000 de vapoare. Tot aici se găsesc mari rafinării de petrol. Noile amenințări la adresa Yemenului de sud atrag cu atît mai mult atenția cu cît se știe că astăzi mica țară arabă sărbătorește un an de la proclamarea independenței sale.

Este suficientă o privire retrospectivă asupra perioadei parcurse pentru a constata că cercurile feudale au făcut totul pentru a bara mersul înainte al Yemenului de sud. În decurs de numai un an și a fost în trei rînduri teatrul unor comploturi. Ultimul, din iulie-august a.c. și cel mai sîngeros de altfel, a necesitat mobilizarea tuturor forțelor credincioase republicii pentru a înăbuși forțele coalizate ale reacțiunii. În diferitele colțuri ale țării au avut loc lupte violente soldate cu morți și răniți.

În ciuda acestor comploturi, a înapoierii moștenite ca urmare a dominației coloniale, tînăra republică a reușit să obțină succese încurajatoare pe calea dezvoltării sale economice și sociale. A fost decretată desființarea sclaviei, sînt în curs de înfăptuire reforma învățămîntului și reforma agrară, s-a trecut la construirea cîtorva obiective industriale. În interviul amintit mai sus, făcînd un scurt bilanț al drumului parcurs de R.P.Y.S., președintele Shaabi arăta că în cadrul reformei agrare proprietățile foștilor sultani au fost împărțite țăranilor fără pămînt, care reprezintă 90 la sută din populație. Guvernul își propune să sporească suprafețele agricole, să construiască drumuri, să dezvolte învățămîntul.

Deși modeste, primele rezultate obținute de Republica Populară a Yemenului de sud arată că poporul ei este hotărît să-și concentreze toate forțele pentru zădărnicirea comploturilor reacțiunii și apărarea independenței țării, pentru înaintarea pe calea progresului economic și social.

Nicolae N. LUPU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.360